

Perhon kunta

Paavonkallion kuntoportaat

Kuva Jyri Harju

TALOUSARVIO 2022

Talous- ja toimintasuunnitelma 2023–2024

Kunnanhallitus 22.11.2021 § 307

Kunnanvaltuusto 13.12.2021 § 100

PERHON KUNTA

TALOUSARVIO 2022

TALOUS- JA TOIMINTASUUNNITELMA 2023 – 2024

1. TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	3
1.1. Perhon kunnan strategia 2018 – 2021	3
1.2. Talousarvion ja -suunnitelman rakenne	5
1.3. Talousarvion laadinnan lähtökohdat	6
1.4. Talousarvion sitovuus	12
2. TULOSLASKELMA	14
Verotulot ja valtionosuudet	16
3. RAHOITUSLASKELMA	18
4. PERHO – vuosi 2022	19
4.1 Perhon tulevaisuusseminaarit	19
4.2. Henkilöstö – henkilöstösuunnitelma	20
4.3. Hankinnat	21
4.4. Talousarviomuutokset	21
4.5. Elinkeinotoiminta ja yritystoiminnan kehittäminen	21
4.6. Taloussuunnitelmavuodet 2023 ja 2024	21
4.7. Tuloslaskelman ja rahoituslaskelman tunnusluvut	21
5. KONSERNIYHTIÖT – TAVOITTEET	24
6. KÄYTTÖTALOUSOSA	29
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	29
TARKASTUSLAUTAKUNTA	30
KUNNANHALLITUS	31
SIVISTYSLAUTAKUNTA	42
HYVINVOINTILAUTAKUNTA	48
TEKNINEN LAUTAKUNTA	51
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	58
INVESTOINNIT	61
LIITTEET	
HENKILÖSTÖ	65 - 70
Ratkaisuvalta	71 - 74

1. Talousarvion yleisperustelut

1.1. PERHON KUNNAN STRATEGIA 2018 - 2021

Perhon kunnan toimintaa ohjaavat arvot:

- Olemme rehellisiä - itseämme ja muita kohtaan
- Olemme vastuullinen ja luotettava toimija – hoidamme velvollisuudet ja pidämme kunnan voimavaroista sekä kuntalaisista huolta
- Olemme ennakkoluulottomia tekemään yhdessä uusia asioita

VISIO 2030

Perho on vahvan talouden kunta, jossa kannustetaan vastuunottoon ja tasa-arvoon. Yrittäjyyden, hyvinvoinnin, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen ohjaavat toimintaamme.

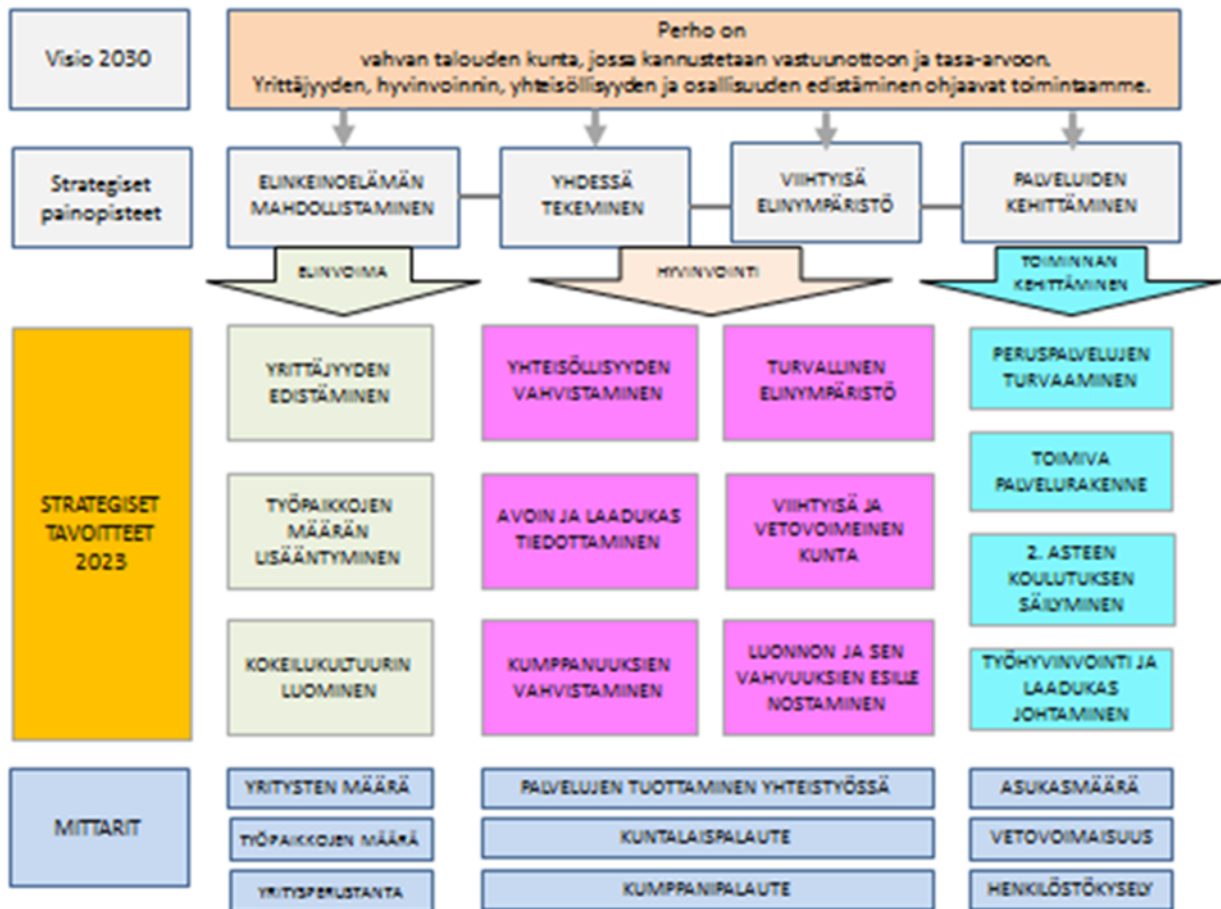
STRATEGIA MATRIISI

Perhon kunnan kuntastrategia 2018-2021 kuvataan tiivistetysti matriisina (sivu 4.).

Strategia rakentuu määritellyn vision (tavoitetila) lähtökohdista päätetyille strategisille painopisteille, joita ovat elinkeinoelämän mahdollistaminen, yhdessä tekeminen, viihtyisä elinympäristö ja palveluiden kehittäminen. Näiden painopisteiden kautta pyritään vahvistamaan kunnan elinvoimaisuutta, parantamaan kuntalaisten hyvinvointia ja kehittämään palveluja kuntalaisille ja kunnassa toimiville yrityksille ja yhdistyksille. Palveluiden kehittämiseen sisältyy kuntaorganisaation toiminnan kehittäminen ja henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen.

Strategisille painopisteille on määritelty tavoitteet (strategiset tavoitteet), joiden suuntaan käytännön toimintaa ja resursseja kohdennetaan vuosittain talousarviossa. Vuosittaiset keskeiset käytännötoimenpiteet hyväksytään talousarvion laadinnan yhteydessä (strategiamatriisi talousarviovuodelle), jossa kuvataan käytännön tekeminen, aikataulu toteutukselle, vastuutaho, mittari/tavoite ja toteutumisen arviointimenettely/-tapa.

Strategiamatriisissa talousarviovuodelle kuvataan keskeiset toimenpiteet edellä kuvatun mukaisesti, ja kaikki kunnan toiminta tulee olla linjassa kuntastrategiassa päätettyjen painopisteiden kanssa. Uuden valtuustokauden strategiatyö on käynnissä ja päivitetty kuntastrategia käsitellään kunnanvaltuustossa alkuvuodesta 2022. Vuoden 2022 talousarvio pohjautuu voimassa olevaan kuntastrategiaan.

Strategiset painopisteet ja -tavoitteet 2018–2023

Kuntastrategialle muodostetun Perhon kunnan vision perusrakenteena on vahva kuntatalous. Tämä tarkoittaa sitoutumista seuraaviin päämääriin kuntatalouden näkökulmasta:

- vuosikate kattaa vähintään poistot
- kertynyttä ylijäämää
- lainamäärä korkeintaan maan keskitasoa
- veroprosentit Keski-Pohjanmaan keskitasoa

Strategiset tavoitteet:

Elinkeinoelämän mahdollistaminen

yrittäjyyden edistäminen, työpaikkojen määrän lisääntyminen ja kokeilukulttuurin luominen

Yhdessä tekeminen

yhteisöllisyyden vahvistaminen, avoin ja laadukas tiedottaminen, sekä kumppanuuksien vahvistaminen

Viihtyisä elinympäristö

turvallinen elinympäristö, viihtyisä ja vetovoimainen kunta, sekä luonnon ja sen vahvuuksien esille nostaminen

Palveluiden kehittäminen

peruspalvelujen turvaaminen, toimiva palvelurakenne, 2. asteen koulutuksen säilyminen, sekä työhyvinvointi ja laadukas johtaminen

Tavoitteet vuodelle 2022

Vahva kuntatalous

- Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto
- Palvelujen tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita
- Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen
- Kunnan talouden mukautuminen Sote-uudistukseen 2023-
- Kunnan lainamäärä alle 20 milj. euroa

Elinvoima

- Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen
- Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen
- Laadukkaiden asuntojen ja toimitilojen riittävä tarjonta myös markkinalähtöisesti
- Yrityspalvelujen markkinoinnin tehostaminen; Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy
- Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen

Hyvinvointi (Yhdessä tekeminen ja turvallinen elinympäristö)

- Yhteisöllisyyden vahvistaminen
- Edistämme asukkaiden hyvinvointia yhdessä tehden, siten että
 - lapset ja nuoret voivat hyvin
 - kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia
 - järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu
- Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)

Toiminnan kehittäminen

- Kuntamarkkinointi – viestinnän resurssointi
- Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen: kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen
- Esimiestyö ja työhyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön
- Palvelujen ulkoistaminen paikallisten yritysten tuottamaksi

Talousarviossa vastualueittain (taulukko: Toiminalliset ja taloudelliset tavoitteet/Toimenpide ja mittarit) nimettyjen toimenpiteiden ja niille määriteltyjen mittareiden toteutuma raportoidaan osavuosikatsauksien ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.2. TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN RAKENNE

Kuntalain 110 §:n mukaan kunnanvaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja –suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ja asetetaan myös toiminnalliset tavoitteet toimielimille sekä konserniin kuuluville tytäryhteisöille. Talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Talousarvio jakautuu yleisperustelu-, käyttötalous-, tuloslaskelma-, rahoitus- ja investointiosiin ja noudattaa rakenteeltaan Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan 26.10.2016 julkaisemaa (JHS 199) suositusta Kuntien ja kuntayhtymien talousarvio ja -suunnitelma. Suosituksessa käyttötalousosa jaetaan budjetti- ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteisessa toiminnassa budjetoinnin tärkein tehtävä on verorahoituksella (valtionosuudet ja verotulot) koottujen tulojen jakaminen määrärahoina eri tehtäville. Kohderahoitteisessa toiminnassa, jossa rahoitus perustuu suoritteiden myynnistä saataviin tuloihin, ovat tulonodotukset menojen budjetoinnin kohteena.

Perhon kunnan talousarviossa kohderahoitteiset tehtävät ovat teknisen lautakunnan alaiset kiinteistö- ja huoltopalvelut sekä liikelaitokset (vesihuoltolaitos ja kaukolämpölaitos). Kohderahoitteisten tehtävien budjetoinnissa sovelletaan nettoperiaatetta eli lautakuntaan nähden sitova erä on toimintakate. Budjettirahoitteisella tehtävällä sitovia ovat menot, tulot ja toimintakate.

Yhtiöittämisestä johtuen kunnan omistamat vuokra-asunnot siirtyy Kiinteistö Oy Perhon Kartanolle ja teollisuuskiinteistöt Perhon Kehitysyhtiö Oy:lle 31.12.2021. Yhtiöittäminen vaikuttaa talousarviorakenteeseen verrattuna aikaisempiin vuosiin.

1.3. TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT

1.3.1. Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden näkymät 2021 – 2023

Tämä katsaus perustuu vm:n taloudelliseen katsaukseen lokakuussa 2021.

Muuttuja (% muutos)	2018	2019	2020	2021	2022	2023
BKT, muutos	1,1	1,3	-2,9	3,3	2,9	1,4
Ansiotasoindeksi, muutos	1,7	2,1	1,9	2,3	3,0	2,5
Työttömyysaste	7,4	6,7	7,7	7,8	6,8	6,4
Kuluttajahintaindeksi, muutos	1,1	1,0	0,3	1,8	1,6	1,7
Euribor 3 kk , %	-0,3	-0,4	-0,4	-0,5	-0,5	-0,4
10 vuoden korko, %	0,7	0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,0

Talouden suhdannenäkymät vuosina 2021-2023

Bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan 3,3 % v. 2021. Talouden toipuminen covid-19-pandemiasta on ollut nopeaa kuluvaan vuoteen keväästä alkaen. Varsinkin työllisyys on kohentunut nopeasti. Talouden elpyminen jatkuu syksyllä varsinkin niillä toimialoilla, joita rajoitukset vielä tällä hetkellä koskevat. Sen seurauksena talouskasvu pysyy edelleen vahvana loppuvuonna ja jatkuu v. 2022. BKT:n arvioidaan kasvavan 2,9 % v. 2022 ja 1,4 % v. 2023.

Ennusteessa tautitilanteen heikentymisen ei oleteta hidastavan talouden toipumista, vaikka yhteiskunnan avaaminen tapahtuisi hitaammin kuin kesän ennusteessa oletettiin. Taudinkehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä epävarmuus lisää ennusteen epävarmuutta.

Julkisen talouden alijäämä pienenee tänä ja ensi vuonna voimakkaasti, kun talouden toipuminen ja nopea työllisyyskasvu lisäävät verotuloja ja pienentävät työttömyysmenoja. Myös covid-19-epidemiaan liittyvän rahankäytön ja tukitarpeen väistyminen vahvistavat julkista taloutta. Talouden väliaikainen elpyminen ei kuitenkaan poista rakenteellista julkisen talouden epätasapainoa.

Taloukasvu pitää yllä työvoiman kysyntää, jota riittää täyttämään lyhyellä aikavälillä korkealla oleva työttömyys ja hallituksen toimet työn tarjonnan lisäämiseksi. Talouden elpyminen lisää työllisten määrää vuosina 2022 ja 2023, varsinkin palvelutoimialoilla. Työllisyyden ennustetaan lisääntyvän v. 2022 puolitoista prosenttia. Kasvu hidastuu talouden aktiviteetin myötä v. 2023 mutta työllisyysaste nousee runsaaseen 74 prosenttiin v. 2023.

1.3.2. Paikallishallinto – kunnallistalouden kehitys

Kansantalouden tilinpidon mukaan paikallishallinnon rahoitusasema oli v. 2020 tasapainossa ja koheni ennätyselliset 3 mrd. euroa edeltäneestä vuodesta. Kohentumista selittävät covid-19-epidemian vuoksi kuntatalouteen kohdennetut mittavat tukitoimet.

Vuonna 2021 paikallishallinnon rahoitusasema heikkenee n. miljardi euroa alijäämäiseksi talouden elpymisestä ja valtion tukitoimista huolimatta. Tähän vaikuttaa kulutusmenojen kasvun kiihtyminen, mikä aiheutuu mm. suojavarusteisiin ja covid-19-viruksen testaukseen käytettävien menojen kasvusta, hallitusohjelman tehtävämuutoksista ja kunta-alan palkankorotuksista. Lisäksi viime ja kuluvalta vuodelta on kertynyt mm. palvelu- ja hoitovelkaa, joiden purkaminen aiheuttaa ylimääräisiä menopaineita. Syntyneen hoito- ja palveluvelan suuruutta ei pystytä vielä täysin arvioimaan. Kehitysarvioon on sisällytetty EU:n elpymis- ja palautumisvälineestä kohdennettu rahoitus hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkamiseksi sekä vastaavansuuruiset kustannukset vuosille 2021-2022. Hallitus on sitoutunut rahoittamaan kuntien uudet ja laajenevat tehtävät täysimääräisesti sekä kompensoimaan koronavirukseen välittömästi liittyvät kustannukset kunnille.

Paikallishallinnon vuosien 2022–2025 kehitysarvio on painelaskelma, jossa on huomioitu yleisen talous- ja väestökehityksen lisäksi vain julkisen talouden suunnitelmaan ja talousarvioesityksiin sisältyvät kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet. Arvio ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimia vuosille 2022–2025, vaan ne huomioidaan kehitysarviossa vasta talousarvioiden valmistumisen jälkeen. Kunnallisveroprosentit on pidetty vuoden 2021 tasolla. Painelaskelmassa on huomioitu eduskunnan hyväksymä hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamisesta, joka siirtää sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen kunnilta hyvinvointialueiden vastuulle v. 2023. Hyvinvointialueiden väliaikaishallinto on sisällytetty osaksi paikallishallinnon ennustetta vuoden 2022 loppuun saakka.

Vaikka paikallishallinnon menojen kasvu hidastuu vuonna 2022 covid-19-kriisin helpottaessa, heikkenee paikallishallinnon rahoitusasema voimakkaasti, koska määräaikaisten tukitoimien vaikutus pienenee tai päättyy. Kertaluonteiset covid-19-kriisistä johtuvat tuet eivät ratkaise kuntatalouden rakenteellista tulojen ja menojen epätasapainoa, joka on seurausta väestön ikääntymisen aiheuttamasta sosiaali- ja terveydenhuoltomenojen kasvupaineesta ja työikäisten määrän vähenemisestä. Kulutusmenojen kasvua ylläpitävät myös hallituksen päättämät tehtävien laajennukset, hoito- ja palveluvelan purku sekä hintojen nousu. Toisaalta sote-uudistus saattaa kannustaa kuntia hillitsemään sote-menojen kasvua.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimukset ovat katkolla helmikuun lopussa 2022. Henkilöstökulut muodostavat paikallishallinnon suurimman kuluerän, ja siksi kunta-alan palkkaratkaisuilla on suuri merkitys sen kustannuskehitykselle. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä TEM:n ammattibarometrin mukaan työnantajilla on

pulaa etenkin terveydenhuollon ja sosiaalityön ammattilaisista, mutta myös varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinneissa on ollut haasteita.

Vuonna 2023 sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirretään hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Sekä paikallishallinnon tulot että menot lähes puolittuvat uudistuksen seurauksena. Paikallishallinnon menojen kasvupaine, joka on ollut seurausta vanhenevan väestön kasvavasta hoito- ja hoivapalvelujen tarpeesta, helpottuu sote-uudistuksen myötä. Paikallishallintoon luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin nuorien ikäluokkien palveluihin kuten varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden palvelutarve laskee 2010-luvun syntyvyyden laskun vuoksi. Palvelutarpeen laskun vaikutusta on hieman pehmenetty kehitysarviossa, sillä valmiudet sopeuttaa palvelutuotantoa nopeasti vaihtelevat eri kunnissa.

Paikallishallinnon investoinnit ovat kasvaneet viimeiset 15 vuotta ja kasvu on ollut hyvin ripeää muutaman viime vuoden aikana. Paikallishallinnosta siirtyy hyvinvointialueiden mukana pois investointeja 1,2 mrd. euron edestä. Vaikka investointien nopeimman kasvuvaiheen arvioidaan olevan jo takanapäin, oletetaan investointien pysyvän korkealla tasolla koko tarkastelujakson ajan. Investointipaineet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän ja väestön muuttoliikkeen vuoksi.

Paikallishallinnon menojen ja tulojen rakenteellinen epätasapaino kasvattaa paikallishallinnon velkaantumista vuoteen 2023 saakka. Sote-uudistuksen seurauksena paikallishallinnolta siirtyy n. 4,6 mrd. euroa velkaa hyvinvointialueille v. 2023. Paikallishallinto jää painelaskelmassa alijäämäiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen, mutta alijäämä tasaantuu 0,6 prosenttiin suhteessa BKT:hen vuosina 2024-2025. Tämä näkyy myös paikallishallinnon velkasuhteen kasvun hidastumisena.

1.3.3. Hyvinvointialueet

Eduskunta hyväksyi 23.6.2021 hallituksen esityksen koskien hyvinvointialueiden perustamista sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisen uudistamista. Uudistusta koskeva lainsäädäntö tulee voimaan porrastetusti. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämistä vastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023.

Hyvinvointialueet on eriytetty julkisen talouden ennusteessa omaksi alasektorikseen paikallishallinnosta vuodesta 2023 alkaen. Hyvinvointialueisiin luetaan ennusteessa sote-uudistuksen yhteydessä perustettavien uusien hyvinvointialueiden toiminta, HUS-yhtymä sekä Helsingin kaupungin sote-tehtävät.

Hyvinvointialueet ovat toimintansa aluksi hieman alijäämäisiä, noin 0,2 % suhteessa BKT:hen. Alijäämä johtuu sosiaali- ja terveydenhuollon investointien korkeasta tasosta. Hyvinvointialueet saavat rahoituksensa pääosin valtiolta. Valtionrahoitus kehittyy kahtena ensimmäisenä toimintavuonna palvelutarpeen kasvulla lisättynä 0,2 prosenttiyksiköllä sekä maakuntien hintaindeksin ja tehtävämuutosten mukaan. Lisäksi hyvinvointialueet saavat jonkin verran maksutuottoja. Vuonna 2023 sektorin kokonaistulot ovat 26,4 mrd. euroa, josta 90 % tulee valtiolta.

Hyvinvointialueiden menokehitys perustuu palvelutarpeen kasvuun sekä ennakoituun hintakehitykseen. Arvio investoinneista perustuu sairaanhoitopiirien taloussuunnitelmiin. Pääosa hyvinvointialueiden menoista koostuu sosiaali- ja

terveyspalveluiden tuotantokustannuksista. Vuonna 2023 menoista 25,2 mrd. euroa on henkilöstökuluja tai tavaroiden ja palveluiden ostomenoja.

1.3.4. Perhon kunnan talouden kehitys

Perhon kunnan vuoden 2020 tilinpäätös oli 0,842 milj. € positiivinen, ja 2,758 milj. €:n vuosikatteella katettiin 1,459 milj. € suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi 0,505 milj. €:n lisäpoistot ja arvonalennukset.

Vuoden 2021 tilinpäätösennusteen mukaan tilikauden tulos on ylijäämäinen, vaikka talousarviossa tilikauden tuloksen arvioitiin olevat 0,5 milj. euroa alijäämäinen.

Kunnanhallitus on antanut hallintokunnille talousarvion 2022 laadinnan ohjeet, jossa tilikauden tuloksen tavoite on nolla. Vuoden 2022 talousarvioesitys on 0,3 milj. euroa alijäämäinen.

Perhon kunnan talouden kehitys 2016 – 2021:

	<i>Tp 2016</i>	<i>Tp 2017</i>	<i>Tp 2018</i>	<i>Tp 2019</i>	<i>Tp 2020</i>	<i>Tpe 2021</i>
TOIMINTAKATE	-17 408	-18 128	-19 128	-19 178	-18 497	-20 145
Verotulot	7 128	7 801	7 715	7 526	7 887	8 295
Valtionosuudet	11 720	11 547	11 391	12 376	13 120	12 997
Rahoitustuotot ja -kulut	<u>217</u>	<u>285</u>	<u>-34</u>	<u>382</u>	<u>248</u>	<u>520</u>
VUOSIKATE	1 657	1 505	-56	1 107	2 758	1667
Poistot ja arvonalent.	-1 293	-1 352	-1 413	-1 491	-1 973	-1 500
TILIKAUDEN TULOS	364	153	-1 469	- 384	785	167

1.3.5. Aukasmäärä ja työllisyys

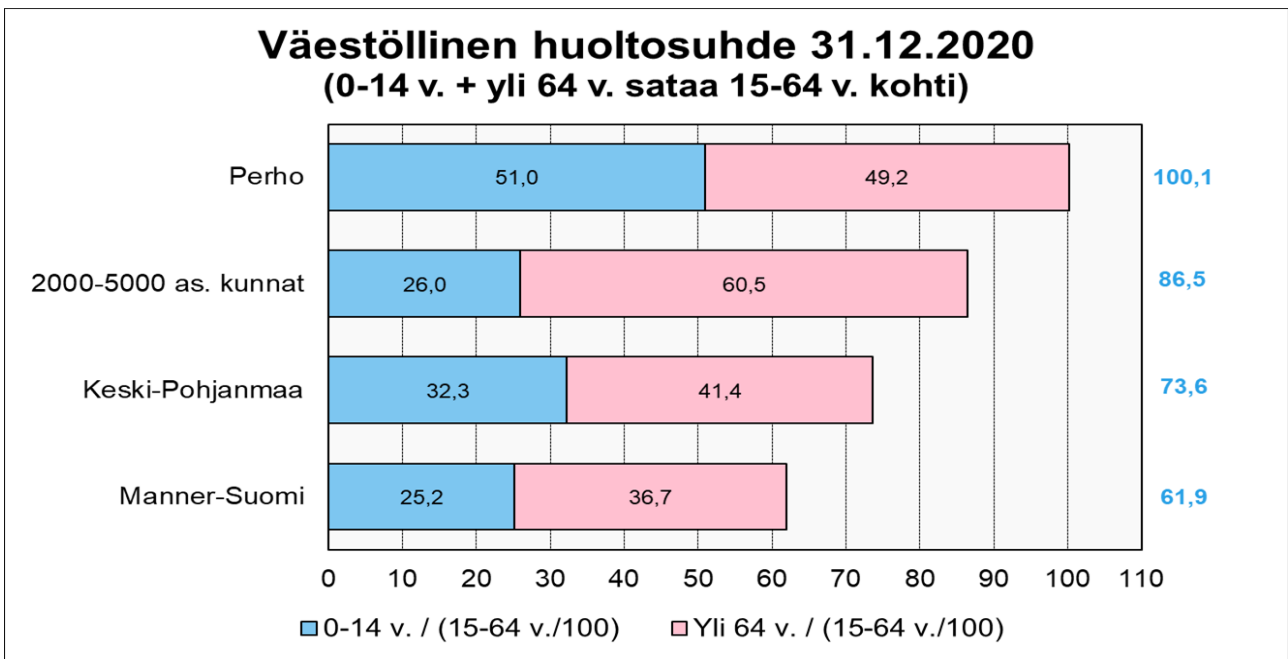
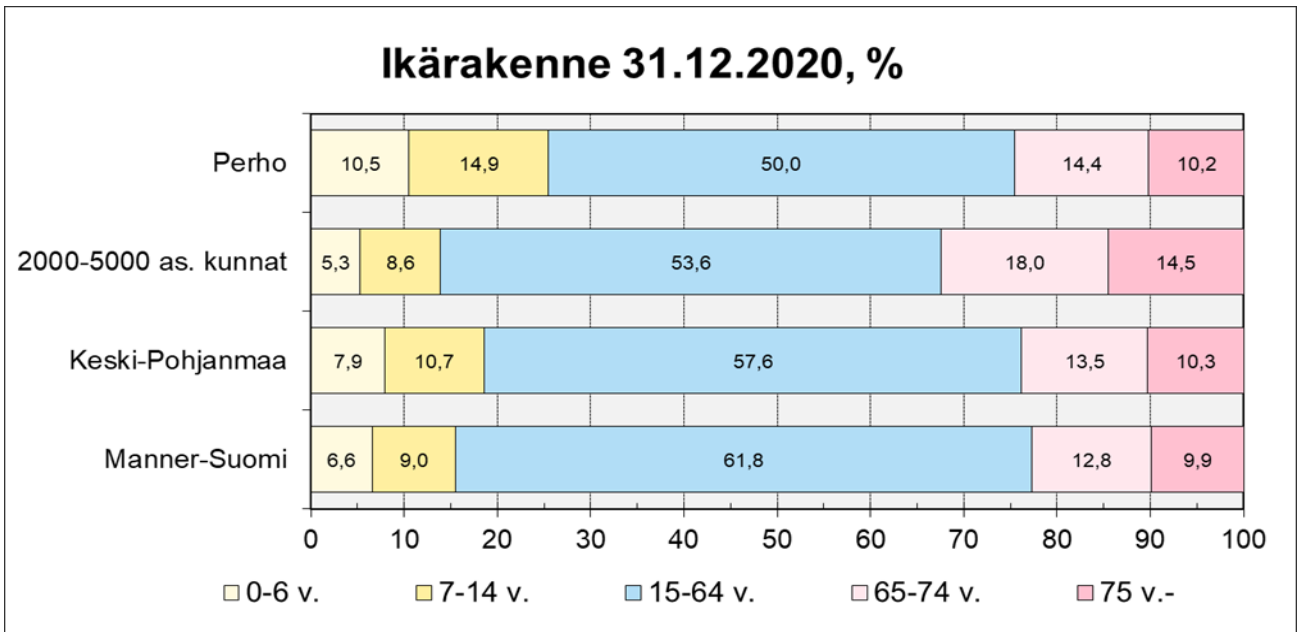
Aukasmäärä syyskuussa 2021 on 2 691.

Ennusteet 2021 ja 2022 Tilastokeskus, Väestöennuste

	<i>v. 2018</i>	<i>v. 2019</i>	<i>v. 2020</i>	<i>v. 2021</i>	<i>v. 2022</i>
				<i>ennuste</i>	<i>ennuste</i>
Asukasluku	2 825	2 759	2 706	2 710	2 714
ikäjakauma					
0-4 -vuotiaat	225	209	192	182	177
5-9 -vuotiaat	253	242	240	232	227
10-14 -vuotiaat	258	262	257	259	250
15-19 -vuotiaat	205	199	202	223	246
20-64 -vuotiaat	1 231	1 186	1 150	1 140	1 137
65-74 -vuotiaat	387	384	390	387	384
75-84 -vuotiaat	187	189	187	206	212
yli 85 vuotiaat	79	88	88	81	81

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Perhon väestökehitys on lähivuosina laskeva muuttotappion vuoksi ja syntyvyys alitti kuolleiden määrän v. 2020 ensimmäisen kerran vuosikymmeniin.

Työttömyysaste	v. 2018	v. 2019	v. 2020	v. 2021
	syyskuu			
- Koko maa	9,7	9,2	13,0	11,8
- Keski-Pohjanmaa	7,7	7,3	9,9	9,2
- Perho	8,3	8,2	9,6	8,6

Huoltosuhde kertoo alle 15-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden määrään suhteen työikäisten 15-65 -vuotiaiden määrästä. Perhossa huoltosuhde on korkea verrattuna muihin Keski-Pohjanmaan kuntiin ja koko maahan. Alle 15-vuotiaiden osuus huoltosuhteesta on maan korkeimpia. Tämä näkyy korkeina asukaskohtaisina käyttökustannuksina.

1.3.6. Talousarvion laadintaohjeet, raamibudjetti ja hyvinvointisuunnitelma

Kunnanhallitus vahvisti 7.9.2021 talousarvionlaadintaohjeet aikatauluineen vuodelle 2022. Vuoden 2022 talousarviota on valmisteltu 26.8.2021 pidetyssä valtuustoseminaarissa. Talousarvion valmistelussa huomioidaan kuntastrategian lisäksi hyvinvointisuunnitelma ja talousohjelma 2019 – 2022. Verotulojen arvioinnissa on pohjana käytetty Kuntaliiton ylläpitämää veroennustekehikkoa. Ennuste perustuu VM:n, Verohallinnon ja Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä. Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton ennakkolaskelman mukaisina. Perhon kunnan strategiassa on tavoitteena ennakoiva ja vahva talous: vuosikate kattaa vähintään suunnitelman mukaiset poistot.

Laadinta-aikataulu ja valmisteluprosessi:

Talousarviota on valmisteltu vuosille 2022-2024 Valtiovarainministeriön julkaiseman kuntatalousohjelman linjausten mukaisesti ja seuraavista lähtökohdista:

- Veroprosentteja ei koroteta vuodelle 2022. Verotulojen arvioinnissa on pohjana käytetty Kuntaliiton ylläpitämää veroennustekehikkoa. Ennuste perustuu VM:n, Verohallinnon ja Kuntaliiton arvioihin tulojen kehityksestä.
- Valtionosuudet on arvioitu Kuntaliiton ennakkolaskelman (kesäkuu 2021) mukaisina.
- Soiten menoihin varataan 11,7 milj. euroa (tpe 2021 + 3,2 % kasvu)
- Varaus palkankorotuksiin on 1 %

Henkilöstösuunnitelma 2022 - 2024 päivittyi talousarviolaadinnan yhteydessä. Kuntaliiton valtionosuus- ja verokehitysennusteita tullaan tarkistamaan syksyn aikana.

Talousarviovalmistelun aikataulu:

26.08.2021 Taloussuunnittelu käynnistyi valtuustoseminaarilla
 07.09.2021 Kunnanhallitus päätti talousarviota ja antoi valmisteluohjeet
 27.09.2021 Kunnanhallitus käsitteli osavuosisikatsauksen ajalta 1.1.-31.8.2021
 11.10.2021 Kunnanhallitus käsitteli lautakuntien esitykset ja antoi lisävalmisteluohjeet
 26.10.2021 Kunnanvaltuuston 2. valtuustoseminaari
 08.11.2021 Kunnanhallitus käsitteli lautakuntien esitykset ja antoi esityksen veroprosenteista vuodelle 2022
 15.11.2021 Kunnanvaltuusto päätti veroprosentit vuodelle 2022
 29.11.2021 Kunnanhallitus, Talousarvio 2022 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2022-24
 13.12.2021 Kunnanvaltuusto, Talousarvio 2022 ja talous- ja toimintasuunnitelma 2022- 2024

1.3.7. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa johtamista. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyjen avulla tuotetaan kohtuullinen varmuus tuloksellisesta ja tavoitteiden mukaisesta toiminnasta sekä hyvän hallinnon toteutumisesta ja toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta. Perhon kunnan hallintosäännön luku 11, § 86 – 89 määrittelee sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut ja tehtävät toimielimille.

Perhon kuntaorganisaation sisäinen valvonta ja riskienhallinta järjestetään kuntalain edellyttämällä tavalla sekä annettuihin määräyksiin ja ohjeisiin perustuen. Kunnanvaltuusto on hallintosäännössä määritellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joka ohjaa koko konsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Kunnanvaltuusto edellyttää, että kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaatiotasoilla toteutuu riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kunnanhallitus on käsitellyt (13.5.2019 § 102) toimialakohtaiset riskikartoitukset ja toimenpiteet sekä antanut täydentävät ohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi. Kukin toimiala ja liikelaitos sekä niiden tilivelvollinen johdon tulee huolehtia vastuualueensa osalta riittävien ja toimivien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapojen toteuttamisesta kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan prosessia pyritään kuntakonsernissa kehittämään toimialojen, tytäryhtiöiden ja liikelaitosten erilaiset tarpeet ja toteutusresurssit huomioiden. Toimintatapoja ja työkaluja arvioidaan ja kehitetään siten, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta muodostuu kiinteäksi osaksi kuntakonsernin normaaleja toimintaprosesseja. Tämän tuloksena toimintaympäristön muutokset sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisen painopisteet pystytään kohdentamaan yhtenäisemmin ja tavoitteellisemmin.

Lautakunnat valvovat, että sen alainen osasto toimii vahvistetun talousarvion sekä kunnanvaltuuston ja –hallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnat antavat vuosittain toimintakertomuksen yhteydessä osastoaan koskevan sisäisen valvonnan riskienhallinnan arvioinnin ja selonteon.

Kunnan talousarviossa ja –suunnitelmassa kartoitetaan toimialakohtaisesti keskeisiä riskejä.

1.4. TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Käyttötalousmäärärahojen osalta kunnanvaltuusto päättää kokonaismeno- ja tuloarviot seuraaville toimielimille: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kunnanhallitus, sivistys- ja vapaa-ajanlautakunta, tekninen lautakunta ja ympäristölautakunta.

Toimielimet (=lautakunnat ja khall) päättävät kokonaismeno- ja tuloarviot omille tulosalueilleen. Sitovuustaso on käyttötalousosassa tulosalueittain toimintamenot ja toimintatulot. Investointiosassa luetellut investoinnit kohteittain. **Palkkamenojen ja muiden henkilöstösivukulujen menot ovat sitovia, niitä ei voi käyttää muiden menojen katteeksi.**

Tuloslaskelmassa sitovia erä ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot ja –kulut, muut rahoitustuotot ja –kulut. Rahoituslaskelmassa sitovia erä ovat antolainojen lisäys ja vähennys, pitkäaikaisten saamisten lisäys ja vähennys sekä pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys. Sitovuus edellyttää sitä, että kunnanvaltuustolle on ennen talousvuoden loppua annettava selvitys poikkeamasta ja tehtävä muutos talousarvioon.

Kunnanhallitus on oikeutettu lainanottoon ja lainojen takaisinmaksuun rahoituslaskelmassa merkittyjen muutosten rajoissa.

Talousarvion sitovuutta tullaan edelleen korostamaan vuoden 2021 aikana. Talouden seurantaan kiinnitetään erityistä huomiota. Kuukausiraportin yhteydessä seurataan käyttötalouden ja investointien toteutumista hallintokunnittain, kunnan saatavatilannetta sekä kunnan henkilöstömäärää ja poissaoloja työpaikoittain. Kustannuslaskentaa kehittämällä hallintokuntien kustannustietoisuutta lisätään.

Vuoden 2022 talousarvio on laadittu hallintosäännön talousarvioasetelman mukaisesti. Talousarviokirjan liitteenä on esitetty ratkaisuvälta toimielimittain ja viranhaltijoittain.

Talousarviossa esitetyt tavoitteet ovat strategian mukaisia ja sitovia samoin periaattein kuin määrärahat ja tuloarviot.

Asetettujen tavoitteiden toteutumista seurataan osavuosisikatsauksissa ja tilinpäätöksessä.

Investointiosa

Investointiosa on valtuustoon nähden sitova hankkeittain tai hankeryhmittäin.

Aktivointirajan alittavat hankkeet

Kunnanvaltuuston hyväksymä pienhankintaraja on **10.000 euroa**. Mikäli yksittäinen hankinta jää tämän rajan alle, kustannukset kirjataan käyttötalouspuolelle, vaikka määrärahavaraus on investointiosassa.

2. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

PERHON KUNTA					
TULOSLASKELMA , sisäiset erät mukana	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	3 610 224	4 045 090	4 085 920	4 086	4 086
Maksutuotot	140 901	145 370	128 260	128	128
Tuet ja avustukset	144 689	361 660	134 420	234	237
Muut toimintatuotot	2 497 713	2 713 990	2 318 320	2 319	2 319
Toimintatuotot	6 393 527	7 266 110	6 666 920	6 767	6 770
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-6 493 824	-7 234 110	-7 754 850	-7 755	-7 760
Palvelujen ostot	-15 053 151	-16 470 450	-16 477 030	-4 397	-4 398
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 618 487	-1 849 300	-1 666 250	-1 666	-1 666
Avustukset	-392 865	-456 780	-305 390	-305	-305
Muut toimintakulut	-1 332 880	-1 532 340	-1 585 410	-1 586	-1 586
Toimintakulut	-24 891 207	-27 542 980	-27 788 930	-15 709	-15 715
Toimintakate	-18 497 680	-20 276 870	-21 122 010	-8 942	-8 945
Verotulot	7 887 309	8 188 000	8 224 000	4 876	4 862
Valtionosuudet					
Kunnan peruspalvelujen vos	12 889 897	12 764 200	13 388 290	5 027	5 027
Muut valtionosuudet	230 400	233 050	241 550	242	242
Valtionosuudet	13 120 297	12 997 250	13 629 840	5 269	5 269
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	597 791	372 000	500 000	344	291
Muut rahoitustuotot	19 203	21 000	21 000	21	21
Korkokulut	-115 507	-210 430	-146 850	-162	-172
Muut rahoituskulut	-252 962	-44 000	-44 000	-44	-44
Rahoitustuotot ja -kulut	248 525	138 570	330 150	159	96
Vuosikate	2 758 451	1 046 950	1 061 980	1 362	1 282
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 972 954	-1 600 730	-1 361 980	-1 362	-1 362
Tilikauden tulos	785 497	-553 780	-300 000	0	-80
Poistoeron lisäys (+) tai väh. (-)	6 253				
Rahastojen lisäys (+) tai väh.(-)	50 000	500 000	300 000		80
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	841 750	-53 780	0	0	0

PERHON KUNTA						
TULOSLASKELMA , ulk.	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 445 153	1 409 400	1 508 390	7,0	1 509	1 509
Maksutuotot	140 901	145 370	128 260	-11,8	128	128
Tuet ja avustukset	144 689	361 660	134 420	-62,8	234	237
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	1 256 576	1 328 080	891 360	-32,9	891	891
Muut tuotot	52 485	32 950	30 560	-7,3	31	31
Muut toimintatuotot	1 309 061	1 361 030	921 920	-32,3	922	922
Toimintatuotot	3 039 804	3 277 460	2 692 990	-17,8	2 793	2 796
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-5 151 660	-5 636 720	-6 092 120	8,1	-6 092	-6 097
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 180 804	-1 354 930	-1 388 480	2,5	-1 389	-1 389
Muut henkilösivukulut	-161 360	-242 460	-274 250	13,1	-274	-274
Henkilösivukulut	-1 342 164	-1 597 390	-1 662 730	4,1	-1 663	-1 663
Henkilöstökulut	-6 493 824	-7 234 110	-7 754 850	7,2	-7 755	-7 760
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-10 927 451	-11 751 940	-11 943 430	1,6	-268	-268
Muiden palvelujen ostot	-2 289 124	-2 496 940	-2 289 630	-8,3	-1 885	-1 886
Palvelujen ostot	-13 216 575	-14 248 880	-14 233 060	-0,1	-2 153	-2 154
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 289 992	-1 435 180	-1 332 690	-7,1	-1 333	-1 333
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-208 627	-231 000	-161 000	-30,3	-161	-161
Avustukset yhteisöille	-184 238	-225 780	-144 390	-36,0	-144	-144
Avustukset	-392 865	-456 780	-305 390	-33,1	-305	-305
Muut toimintakulut						
Vuokrakulut	-97 974	-128 770	-146 720	13,9	-147	-147
Muut kulut	-46 255	-50 610	-42 290	-16,4	-42	-43
Muut toimintakulut	-144 229	-179 380	-189 010	5,4	-189	-189
Toimintakulut	-21 537 485	-23 554 330	-23 815 000	1,1	-11 735	-11 741
Toimintakate	-18 497 681	-20 276 870	-21 122 010	4,2	-8 942	-8 945
Verotulot	7 887 309	8 188 000	8 224 000	0,4	4 876	4 862
Valtionosuudet						
Kunnan peruspalvelujen vos	12 889 897	12 764 200	13 388 290	4,9	5 027	5 027
Muut valtionosuudet	230 400	233 050	241 550	3,6	242	242
Valtionosuudet	13 120 297	12 997 250	13 629 840	4,9	5 269	5 269
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	577 835	372 000	500 000	34,4	344	291
Muut rahoitustuotot	19 203	21 000	21 000	0,0	21	21
Korkokulut	-95 551	-210 430	-146 850	-30,2	-162	-172
Muut rahoituskulut	-252 961	-44 000	-44 000	0,0	-44	-44
Rahoitustuotot ja -kulut	248 526	138 570	330 150	138,3	159	96
Vuosikate	2 758 451	1 046 950	1 061 980	148	1 362	1 282
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 972 954	-1 600 730	-1 361 980	-14,9	-1 362	-1 362
Tilikauden tulos	785 497	-553 780	-300 000	-45,8	0	-80
Poistoeron lisäys (+) tai vähennys	6 253					
Rahastojen lisäys (+) tai vähennys	50 000	500 000	300 000			80
Tilikauden yli-/alijäämä	841 750	-53 780	0	-100,0	0	0

Toimintatuotot, toimintakulut ja toimintakate

Toimintatuotot ovat myyntituottoja, maksutuottoja, saatuja avustuksia sekä muita tuottoja kuten vuokratuotot. Toimintatuotoissa on sisäisiä palvelujen myyntiä ja sisäisiä vuokratuottoja toiselta toimielimeltä toiselle 3.973.930 €. Ulkoisten toimintatuottojen muutos edelliseen vuoteen on 584.470 € vähennystä, josta vuokratuottojen vähennys on 436.720 €. Asuntojen ja teollisuustilojen yhtiöittäminen toteutuu v. 2022 alusta.

Toimintakulut ovat henkilöstökuluja, palvelujen ostoja, tarvikehankintoja, avustusmenoja ja muita kuluja kuten vuokrakuluja. Toimintakulussa on sisäisiä palvelujen ostoja ja sisäisiä vuokria toiselta toimialalta toiselle 3.973.930 €.

Ulkoiset toimintakulut ovat talousarviossa 260.670 € edellisvuotta suuremmat. Henkilöstökulut kasvavat 0,520 milj.

Vuoden 2022 talousarviossa toimintakatteen muutos vuoden 2021 talousarvioon on 845.140 €, (4,2 %).

Verotulot

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Verotulot (1 000 €)							
- Tulovero	6 365	6 107	6 414	6 499	6 693	3 296	3 289
- Yhteisövero	613	646	721	853	731	538	531
- Kiinteistövero	737	773	752	836	800	1 042	1 042
Yhteensä	7 715	7 526	7 887	8 188	8 224	4 876	4 862
<i>Muutos %</i>	<i>-1,1</i>	<i>-2,4</i>	<i>4,8</i>	<i>3,8</i>	<i>0,4</i>	<i>-40,7</i>	<i>-0,3</i>
Veroprosentti	21,50	21,50	21,50	21,50	21,50		
Kiinteistöveroprosentit							
- yleinen	0,93	0,93	1,00	1,00	1,00		
- vak. asuinrakennus	0,55	0,55	0,66	0,66	0,66		
- muu asuinrakennus	1,05	1,05	1,14	1,14	1,14		

Talousarvio perustuu 21,50 % tuloveroprosentille, kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 6,693 milj. €. Verotulot on arvioitu Kuntaliiton veroennustemallia hyödyntäen. Kuluvan vuoden tuloveroarvio on 6,499 milj. €, mutta, verotuloja tulee kuitenkin kertymään yli talousarvion.

Yhteisöverokertymän arvioidaan kertyvän 0,731 milj. €. Valtioneuvosto korotti kuntien yhteisöverosta saatavaa jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä vuosille 2020 ja 2021. Tämä korotus on osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden vaikeuksia. Kuluvan vuoden yhteisöverokertymä ylittää talousarviossa arvioidun 0,853 milj. €.

Kiinteistöverotuloksi vuodelle 2022 on arvioitu 0,800 milj. €. Valtuusto päätti pitää kiinteistöveroprocentit vuoden 2021 tasolla. Tuulivoimalarakentamisen mahdollinen kiinteistöverotuotto, 250.000 euroa, on huomioitu taloussuunnitelmassa vuosien 2023 ja 2024 verokertymäarvioissa.

Sote-uudistuksen vaikutus verotuloihin on huomioitu Kuntaliiton ennusteen mukaisena. Vuoden 2023 tuloveroprosentin leikkaus tehdään vuoden 2022 tasosta Manner-Suomen kunnille saman suuruisena, leikkaus on -12,39 %. Perhon tuloveroprosentti tulisi olemaan 9,11 %.

Valtionosuudet

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Valtionosuudet (1 000 €)							
- peruspalvelut	7 743	7 923	7 798	7 618	8 189	5 569	5 569
- verotuloihin perustuva	3 460	3 373	3 543	3 575	3 478		
- syrjäisyysslisä takautuva 2017 - 2019		916					
- veromen. kompensatiot			1 549	1 571	1 721	544	544
- muutusrajoitn ja siirtymätsaus						-1 086	-1 086
- OKM:n valtionosuus	188	164	230	233	242	242	242
Yhteensä	11 391	12 376	13 120	12 997	13 630	5 269	5 269
<i>Muutos %</i>	<i>-1,4</i>	<i>8,6</i>	<i>6,0</i>	<i>-0,9</i>	<i>4,9</i>	<i>-61,3</i>	<i>0,0</i>

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa kohtuullisella verorasitteella. Valtionosuusuudistus tuli voimaan 1.1.2015. Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi OKM. Uuden järjestelmän mukaan peruspalvelun laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Lisäksi järjestelmään sovelletaan seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Vuoden 2022 valtionosuuksien arvio perustuu Kuntaliiton ennakkolaskelmiin, lopulliset päätökset saadaan loppuvuodesta 2021.

Vuonna 2023 kuntien taloudesta poistuvat sosiaali- ja terveyspalvelujen sekä palotoimen kustannukset. Palvelujen järjestäminen siirtyy hyvinvointialueille. Kuntien verotuloista yli puolet ja valtionosuuksista yli 60 prosenttia siirtyy hyvinvointialueiden rahoittamiseen.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja kulut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
<i>(1 000 €)</i>							
+ korkotuotot	215	325	578	372	500	344	291
+ muut rahoitustuotot	17	31	19	21	21	21	21
- korkokulut	-65	-109	-96	-210	-147	-162	-172
- muut rahoituskulut	-201	135	-253	-44	-44	-44	-44
Yhteensä	-34	382	248	139	330	159	96
<i>Muutos %</i>	<i>-111,9</i>	<i>-1223,5</i>	<i>-35,1</i>	<i>-44,0</i>	<i>137,4</i>	<i>-51,8</i>	<i>-39,6</i>

Korkotuotot ovat pääosin sijoitussalkun korkotuottoja ja lisäksi antolainojen korot sekä osuuspääoman korot. Muut rahoitustuotot ovat perintätuottoja ja osinkotuottoja.

Korkokulut ovat ottolainojen korkoja. Muut rahoituskulut ovat pääosin sijoitusten alaskirjauksia.

Vuosikate, poistot ja varausten ja rahastojen muutokset sekä tilikauden ylijäämä

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuoden 2022 talousarviossa vuosikate ei riitä poistojen kattamiseen.

3. RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma osoittaa, riittääkö tuloslaskelmasta tuleva vuosikate investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan.

RAHOITUSLASKELMA					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
	<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	<u>TA 2022</u>	<u>TA 2023</u>	<u>TA 2024</u>
Vuosikate	2 758 451	1 046 950	1 061 980	1 425	1 408
Satunnaiset erät					
Tulo-rahoituksen korjaukset	<u>-14 966</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Toiminnan rahavirta	2 743 485	1 046 950	1 061 980	1 425	1 408
Investointimenot	-2 618 166	-2 414 000	-1 156 000	-4 968	-4 653
Rahoitusosuudet inv.men.	56 000	17 000	120 000	750	0
Pysyvien vast. hyöd.myynti	376 557	25 000	50 000	25	25
Investointien rahavirta	-2 185 609	-2 372 000	-986 000	-4 193	-4 628
Toiminnan ja inv. rahavirta	557 876	-1 325 050	75 980	-2 768	-3 220
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lis.	3 200 000		0	2 000	2 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-36 661	-230 000	-420 000	-391	-391
Lyhytaik. lainojen muutos	-3 000 000	385 270	0		
Lainakannan muutok.	163 339	155 270	-420 000	1 609	1 609
Muut maksuvalm. muutok.					
Toimeksiantojen varojen po muuto	-1 215				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutos	257 127	194 000	404 000	114	85
Korottomien velkojen muutos	-177 195			0	0
Muut maksuvalm. muutokset	78 717	194 000	404 000	114	85
Rahoituksen rahavirta	242 056	349 270	-16 000	1 723	1 694
Rahavarojen muutos	799 932	-975 780	59 980	-1 045	-1 526
Rahavarat 31.12.	7 269 913				
Rahavarat 1.1	<u>-6 469 981</u>				
Rahavarojen muutos	799 932				

Investoinnit ja lainakanta

Rahoituslaskelman käyttöomaisuusinvestoinnit ovat investointiosan menomäärärahat yhteensä. Vuoden 2022 investointihankkeet ovat yhteensä 1,156 milj. euroa, joista merkittävimmät:

- Kaavateiden rakentaminen ja perusparannus 0,308 milj. €
- Jalmiinakodin vesikaton uusiminen 0,190 milj. €
- Kaavateiden valaistuksen uusiminen 0,114 €
- Kalustohankinnat, muut 0,191 milj. €
- Vesi- ja viemärlaitoksen hankinnat 0,125 milj. €
- Liikuntahallin ym. tilojen suunnittelu 0,100 milj. €

Suunnitelmavuosien 2023 – 2024 suurimmat investoinnit ovat:

- Kaavateiden rakentaminen ja perusparannus
- Liikuntahallin ym. tilojen rakentaminen

Lainakannan muutokset – kunnan vieras pääoma – sijoitukset

Kunnan lainojen määrä oli 1.1.2021 6.920 €/asukas ja kokonaismäärä 18,7 milj. €. Vuoden 2021 lopussa lainojen määrä on noin 18,5 milj. € eli 6.875 €/asukas.

Talousarviossa pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 0,420 milj. €. Vuoden 2022 helmikuussa erääntyy 6,0 milj. euron laina.

Investointien rahoittamiseen voidaan purkaa sijoituksia ja/tai ottaa lainaa. Investointeja voidaan rahoittaa myös käyttöomaisuutta myymällä. Käyttötaloudessa on varattu lainojen korkokuluihin 147.000 euroa.

Vuoden 2022 investointimenot rahoitetaan vuosikatteella.

Kunnanhallituksen talousarviolainojen ottovaltuus

Kunnanvaltuuston hyväksymässä Perhon kunnan hallintosäännössä on päätetty, että kunnanhallituksella on ratkaisuvallta lainojen ottamiseen kunnanvaltuuston talousarviossa määrittelemissä rajoissa.

Vuoden 2005 aikana kunta on ottanut käyttöön kuntatodistukset. Kuntatodistukset ovat kuntien ja kuntayhtymien liikkeeseen laskemia

lyhytaikaisia velkasitoumuksia. Laina-aika on vähintään yksi päivä ja alle yksi vuosi. Kuntatodistuksen kaupasta sovitaan puhelimitse, hinta määräytyy markkinakorkojen mukaan. Kunta avasi vuoden 2002 aikana luottolimiitin Perhon Osuuspankkiin.

Talousarviossa olevien rakennusinvestointien ja maksuliikenteen hoitamiseksi kunnanhallitukselle annetaan valtuus maksuvalmiuden ylläpitämiseksi ottaa tilapäisluottoa tarvittaessa vuoden 2021 aikana enintään 7,0 milj. €.

4. PERHO – VUOSI 2022

4.1. PERHON TULEVAISUUSSEMINAARIT

Vuoden 2022 aikana tarkastellaan kunnan toimintaa vahvasti myös strategia ja ohjelma tasolla. Kesällä 2021 työskentelynsä aloittanut valtuusto hyväksyy alkuvuodesta kuntastrategian alkaneelle valtuustokaudelle. Kuntastrategian taustalle valmisteltavat Perhon kunnan energiastrategia, viestintästrategia sekä konserniyhtiöiden strategiat käsitellään niiden valmistuttua kunnanvaltuustossa. Vuoden aikana laaditaan laaja hyvinvointikertomus ja sen pohjalta päivitetään kunnan hyvinvointiohjelma.

Vuoden 2023 talousarvion valmistelu aloitetaan toukokuussa pidettävällä talousarvioseminaarilla, jossa valmistelulle linjataan talousarviovuoden toiminnan painopisteet, toiminalliset tavoitteet, keskeiset investoinnit sekä talousarvion raami. Talousarvion valmistelun edetessä järjestetään vähintään yksi seminaari syksyllä, jossa tarkastellaan valmistelutilannetta ja täsmennetään talousarvion laadinnan linjauksia, mahdollisia muutoksia toiminnan painopisteisiin ja talousarviovuodelle määriteltäviä tavoitteita. Valtuustoseminaareja ja -iltakouluja järjestetään tarvittaessa myös yksittäisistä, merkittävästi kunnan toimintaan vaikuttavista asioista.

Tiedottaminen

Annettujen tavoitteiden toteutumista seurataan 4 kuukauden välein laadittavissa osavuosisikatsauksissa, jonka lautakunnat käsittelevät kokouksissaan ja kunnanhallitus esittää tiedoksi tarkastuslautakunnalle ja kunnanvaltuustolle. Kuukausiraportit käsitellään esimiestyöryhmässä kuukausittain.

Kunnanjohtaja tiedottaa henkilöstölle kunnanhallituksen päätöksistä kokousta seuraavan päivän aamuna järjestettävissä KH infoissa Teams- yhteydellä, jotta koko henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua. Henkilöstöinfot pyritään järjestämään kaksi kertaa vuodessa.

Viestintää kunnan toiminnasta ja tavoitteista sekä kuntamarkkinointia tehostetaan resursoimalla viestintäsihteeri, jonka tehtävänä on mm. koordinoida ja vahvistaa kunnan sisäistä ja ulkoista viestintää, tehostaa Perhon lukion markkinointia sekä vahvistaa merkittävästi kuntamarkkinointia, jonka tavoitteena on uusien asukkaiden ja yritysten saaminen kuntaan. Viestintäsihteeri vastaa koko kuntakonsernin viestinnän ja markkinoinnin näkyvyydestä.

4.2. HENKILÖSTÖ - HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstömenot ovat sitovia. Täyttämättömien virkojen/toimien henkilöstömenojen säästöä ei voida käyttää palkkojen tarkistukseen tai muuhun tarkoitukseen ilman valtuuston hyväksymistä.

Avoimeksi tulevia virkojen ja toimien täyttämisen kunnanhallitus harkitsee tapauskohtaisesti täyttämismenettelyn. Sijaisuuden täyttäminen tapahtuu talousarvion puitteissa hallintosäännön mukaan.

Sijaisten ottamisessa käytetään harkintaa, erityisesti lyhytaikaisissa (alle kolme päivää). Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiossa huomioidaan muissa yksiköissä olevan henkilöstön sijaistamismahdollisuus ja ulkopuolelta palkattavien sijaisten käytössä huomioidaan kokonaistaloudellisuus sekä opetuksen ja hoidon laatu.

Muiden hallintokuntien / osastojen osalta pääsääntö on, että sijaista ei hankita. Jos sijainen oltava, niin tällöin suositetaan mahdollisuuksien mukaan tukityöllistettyä (palkkatuki).

Yli kolme päivää pidemmistä sijaisuuksista päättää osastopäällikkö (vakituisten virkojen ja toimien täyttöluvut anotaan edelleen kunnanhallitukselta).

Palkattomien virka- ja työvapaiden pitämistä suositellaan, mahdollisuuksien mukaan pyritään välttämään sijaisen palkkaamista.

4.3. HANKINNAT

Hankinnat tehdään määrärahojen puitteissa ja noudatetaan kunnanvaltuuston hyväksymiä hankintaohjeita sekä niiden perusteella annettuja määräyksiä ja ohjeita sekä EU:n direktiivejä. Hankinnoissa hyödynnetään hankintarenkaan mahdollistamat edut.

4.4. TALOUSARVIOMUUTOKSET

Talousarviovuoden aikana seurataan valtionosuusviranomaisten ratkaisuja. Mikäli tuloperusteissa tapahtuu vähennyksiä, kunnanhallituksella on valtuus antaa ohjeita talousarvion kattamiseksi.

Kunnanhallituksella on oikeus hyväksyä paikallisia virka- ja työehtosopimuksia talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa.

4.5. ELINKEINOTOIMINTA JA YRITYSTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Elinkeino- ja elinvoimapolitiikan vahvistaminen kunnan toiminnassa on keskeinen tekijä kunnan tulevaisuuden kannalta. Elinkeinotoiminnan vahvistamisessa ja yritystoiminnan kehittämisessä keskeisiä toimijoita ovat vuonna 2022 Perhon Kehitysyhtiö Oy ja Kosek Oy.

Perhon Kehitysyhtiölle laadittu strategia huomioi teollisuus- ja toimitilakiinteistöjen yhtiöittämisen sekä kuntien uudistumassa olevan roolin työllisyyden hoidossa.

Elinkeinojen kehittämisen painopistealueita ovat kuntastrategian suuntaisesti:

- yritysneuvonta ja -kehittäminen (Kosek Oy)
- yritysten yhteistyön aktivoiminen
- tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen
- sidosryhmäyhteistyö
- tilahallinta, teollisuus- ja toimitilat
- kehittämishankkeet
- rahoitusneuvonta (Kosek Oy)
- työllisyyden hoito

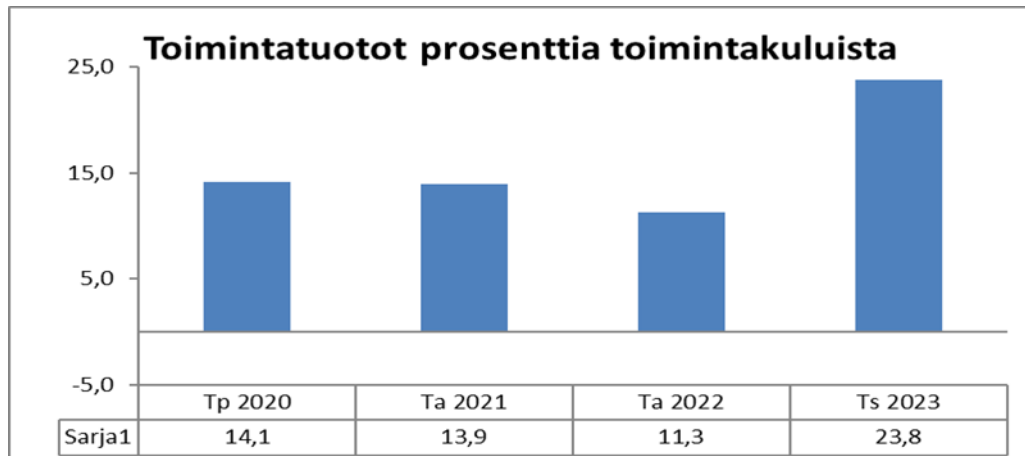
4.6. TALOUSSUUNNITELMAVUODET 2023 JA 2024

- Kiinteistöverotulot kasvavat suunnitelmakaudella tuulivoimapuistojen käynnistymisen ansiosta.
- Käyttötalouden valtionosuuden muutokset on arvioitu VM:n tuottaman kuntien painelaskelmien mukaisesti suunnitelmavuosille 2023–2024. Painelaskelmissa huomioidaan Sote uudistuksen tuoma muutos verotuloissa ja valtionosuuksissa.
- Käyttötalousmenot eivät voi kasvaa suunnitelmakaudella.

4.7. TULOSLASKELMAN JA RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Tuloslaskelmaosan yhteydessä esitetään tulo-rahoituksen riittävyttä koskevat tavoitteet ja niiden savuttamista mittaavat tunnusluvut.

Myynti ja maksutulojen osuudelle kunnan toimintamenoista voidaan asettaa tavoitearvo. Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla: **toimintatuotot prosenttia toimintakuluista.**

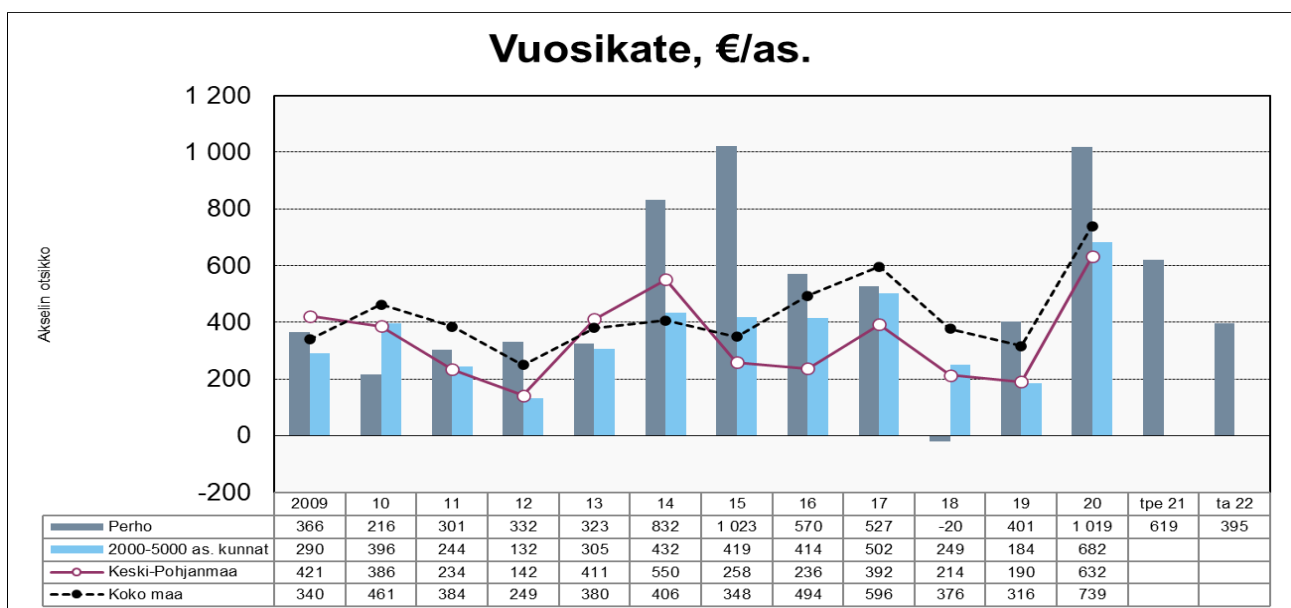
Kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen, liikelaitostaminen ja oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja. Tunnuslukua voidaan tulkita siten, että maksurahoituksen osuuden kasvu vahvistaa kunnan tulorahoitusta.

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

Tunnusluku on 107,7 %. Kun tunnusluvun arvo on 100 prosenttia tai suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. (Keskimääräinen investointien omahankintameno määräytyy tp 2020 – ts 2024 poistonalaisten investointien keskimäärästä, 2,876 milj. €.)

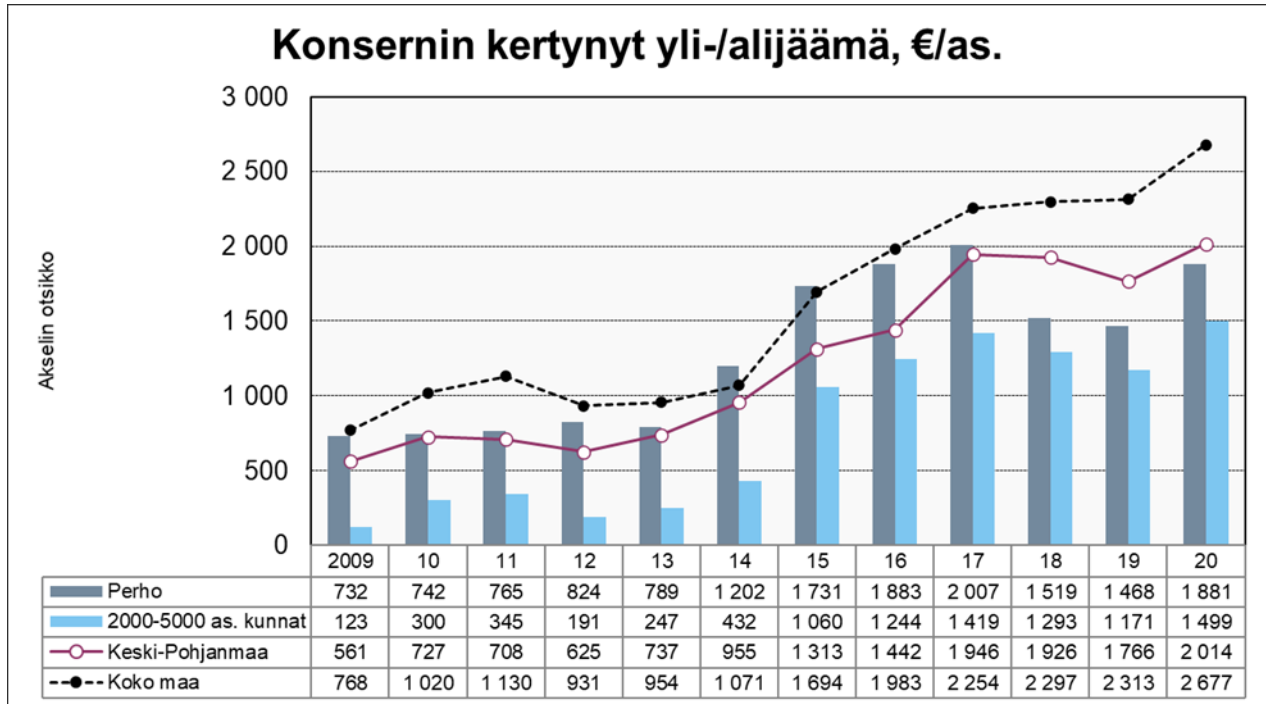
Vuosikate euroa/asukas

Vuosikatteelle saadaan kuntakohtainen tavoitearvo, kun keskimääräinen vuotuinen investointitaso jaetaan asukasmäärällä. Tavoitearvo on 1.069 euroa/asukas. Vuosikate talousarviossa olisi tavoitearvolla 2,876 milj. euroa, ta 2022 on 1,062 milj. euroa.

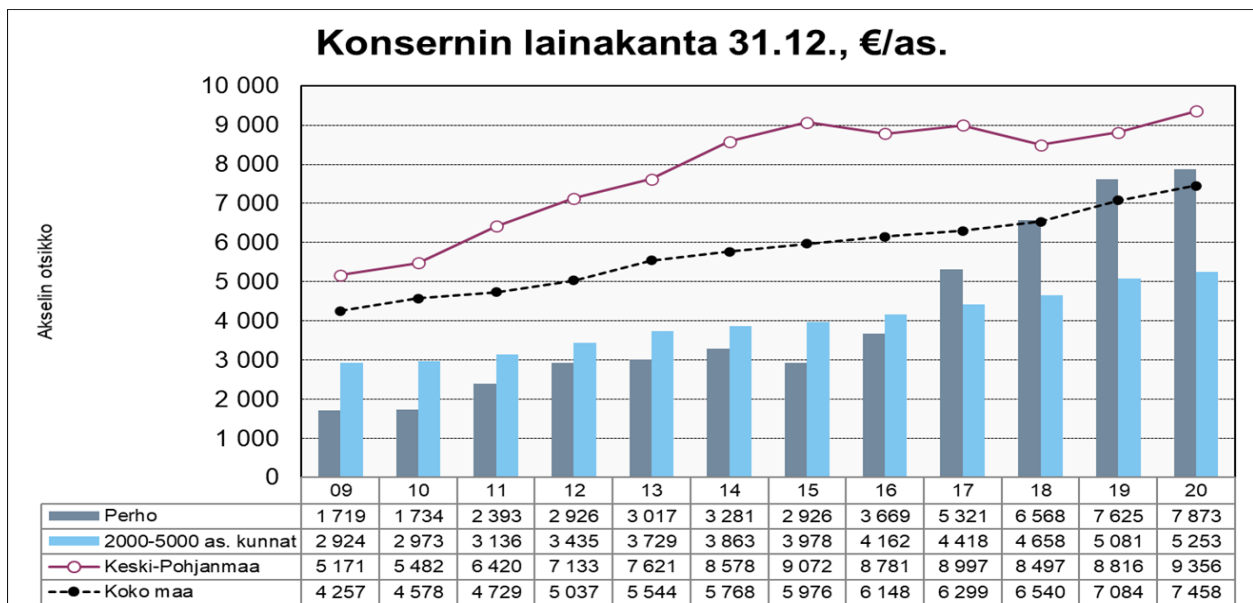
Taseen kertynyt yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustarve voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tulohistoria. Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakokoluokkaan. Tavoitearvon tulisi olla vähintään 300 – 400 euroa asukas.

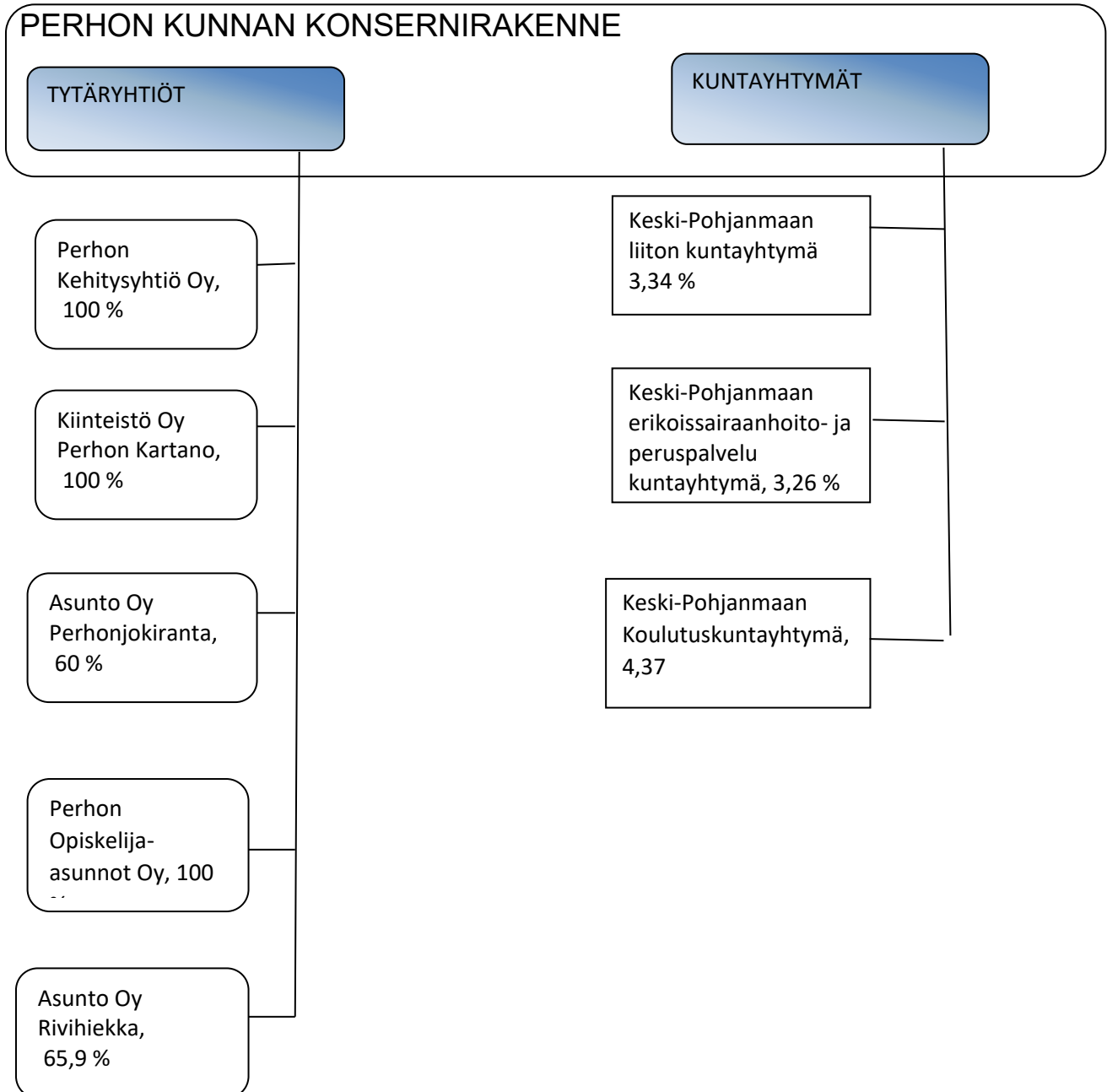
Lainanhoitokate

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1 – 2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Vuoden 2022 lainanhoitokate on 0,52.

KONSERNIYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET TAVOITTEET VUODELLE 2022

Kuntakonserniin kuuluu seuraavat tytäryhteisöt: Perhon Kehitysyhtiö 100 %, Kiinteistö Oy Perhon Kartano 100 %, Perhon Opiskelija-asunnot Oy 100 %, As Oy Perhonjokiranta 60 % ja As Oy Rivihiekka 65,9 % sekä kuntayhtymät Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, Keski-Pohjanmaan Koulutuskuntayhtymä ja Keski-Pohjanmaan liitto.

KOKO KUNTAKONSERNI

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p> <p>Kunnan talouden mukautuminen Sote-uudistukseen</p> <p>Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €</p>	<p>-sisäisten toimintatapojen kehittäminen kustannustehokkaammiksi ja muutostilanteissa ulkoistamisen kustannusvaikutusten selvittäminen</p> <p>-palvelutarpeen arviointi palvelukohtaisesti -lakisääteisten palveluiden seuranta (tuntikehys, avustaja- ja tukihenkilöstön tarveharkinta)</p> <p>-aktiivinen hankehaku <ul style="list-style-type: none"> • mittarina jätetyt rahoitushakemukset ja saadut rahoitukset </p> <p>-talouden tasapainottaminen ja palvelujen yhtiöittämistarpeiden arviointi</p> <p>-vaihtoehtoisten rahoitus- ja toteutusmallien selvittäminen investointitarpeissa <ul style="list-style-type: none"> • mittarina lainamäärä tilinpäätöksessä. </p>
<p><u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen</p> <p>Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen</p> <p>-laadukkaiden asuntojen ja toimitilojen riittävä tarjonta myös markkinalähtöisesti</p> <p>Yrityspalvelujen markkinoinnin tehostaminen: Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy</p> <p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen</p>	<p>-aktiivinen elinkeinopolitiikka <ul style="list-style-type: none"> • mittarina perustetut yritykset (+ 8 kpl) </p> <p>-työpajatoiminnan kehittäminen ja opiskelu- ja työpolkujen rakentaminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittiset maksut ja työllisyysasteen kehitys </p> <p>-eri toteutusvaihtoehtojen selvittäminen asunto- ja toimitilatarjonnan parantamisessa -asuntoyhtiöiden korjaussuunnitelmien päivittäminen ja uudisrakentamisen rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina myönnettyt rakennusluvut ja vuokralla olevien asuntojen 95 % täyttöaste </p> <p>-viestinnän tehostaminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina asiakaspalaute </p> <p>-luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen</p>
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p>	<p>-kuntalaiset otetaan mukaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p>

<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu <p>Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)</p>	<p>-kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään yhteistyötä palvelutarjonnan ja harrastustoiminnan osalta</p> <p>-luodaan vaihtoehtoja kuntalaisten osallistamisen lisäämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina selvitys ja aloitetut toimenpiteet <p>-haetaan kumppanuuksia yksityisten palveluasumisen toimijoiden kanssa</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Kuntamarkkinointi – viestinnän resurssointi</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p> <p>Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Palvelujen ulkoistaminen paikallisten yritysten tuottamaksi</p>	<p>-viestintäsihteerin rekrytointi ja viestintästrategian valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute. <p>-henkilöstösuunnitelman kehittäminen niin, että sisältää myös henkilöstön kehittämissuunnitelman</p> <p>-selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden sekä teollisuus- ja toimitilojen kiinteistöhoito paikallisille yrityksille</p>

PERHON KEHITYSYHTIÖ OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on toimia kunnan alueella yritys- ja elinkeinotoiminnan yleiseksi kehittämiseksi. Vuoden 2022 alusta teollisuus- ja toimitilojen markkinoilla tapahtuva tilahallinta siirtyy Perhon Kehitysyhtiön toiminnaksi. Olemassa olevien kiinteistöjen osalta vuokratasot tarkastetaan siten, että vuokra ei sisällä kunnan kompensatiota ja on markkinalähtöinen. Kunnan elinkeinopolitiikan vahvistamiseksi on tarvetta myös uudisrakentamiselle. Perhon Kehitysyhtiö Oy pyrkii vastaamaan esille nouseviin tilatarpeisiin proaktiivisesti.

Toimitusjohtajan tehtävät ovat sisältyneet kunnanjohtajan tehtäväkuvaan, eikä yhtiöllä ole palkattua työvoimaa. Näiltä osin toiminta ei vastaa hallintolain 28 § 5 momentin vaatimuksia ja yhtiön toimitusjohtaja järjestely on tarkasteltava lain vaatimuksen mukaisesti viimeistään yhtiöittämisen toteutuessa.

Strateginen painopiste	Toimenpide ja mittari
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	Kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen vahvistamalla perholaisten yritysten toimintaedellytyksiä. Mittarina Työpaikkojen määrän kehitys Selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa teollisuus- ja toimitilojen kiinteistönhoito paikallisille yrityksille Uusien yritysten houkuttelemisen Perhoon tontti- ja toimitilaratkaisuilla. Mittarina yritysten määrän positiivinen kehitys Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen Mittarina Luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen
Vahva kuntatalous	Yhtiön toiminnan vakauttaminen yhtiöittämisen toteuduttua. Mittarina positiivinen tulos tilinpäätöksessä Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.
Toiminnan kehittäminen	Toimitilainvestointien käynnistäminen

Riskit ja epävarmuustekijät

Strateginen tavoite	Riski-/epävarmuustekijä	Toimenpide
Yhtiöittämisen toimeenpano	Yhtiöittämisjärjestely ei synnytä toimintakykyistä yhtiötä.	Huolehditaan yhtiön toimintakyvystä
Toiminnan kehittäminen	Toimitusjohtajan tehtävien järjestely	Osa-aikainen rekrytointi

KIINTEISTÖ OY PERHON KARTANO

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen. Vuoden 2022 alusta toteutuva yhtiöittäminen siirtyy pääosa kuntakonsernin omistamista vuokra-asunnoista Kiinteistö Oy Perhon Kartanon toiminnaksi. Olemassa olevien kiinteistöjen osalta vuokratasot tarkastetaan siten, että vuokra ei sisällä kunnan kompensatiota ja on markkinalähtöinen. Kunnan asuntopolitiikan vahvistamiseksi on tarvetta myös uudisrakentamiselle. Kiinteistö Oy Perhon Kartano pyrkii vastaamaan esille nouseviin vuokra-asunto tarpeisiin proaktiivisesti.

Yhtiöllä on vuokra-asuntoja Möttösessä, Kirkonkylällä ja Oksakoskella.

PERHON OPISKELIJA-ASUNNOT OY

Kunnan 100 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

ASUNTO OY RIVIHIEKKA

Kunnan 65,9 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

ASUNTO OY PERHONJOKIRANTA

Kunnan 60 % omistama yhtiö, jonka tehtävänä on vuokra-asuntojen hallinta ja rakennuttaminen.

Yhtiön vuokra-asunnot ovat Kirkonkylällä.

	Asuntojen lkm	Vuokra €/m ²	Sis. lämpö	Lämmitysmuoto
Kiinteistö Oy Perhon Kartano				
- Eeronkuja 2-4, rak. 1988-9	15	7,64	x	kaukolämpö
- Kiveläntie 855, rak. 2009	2	8,00	x	maalämpö
- Kiveläntie 855, rak. 1990-91	10	5,25		sähkölämmitys
- Keskustie 12, rak. 1977	10	7,23	x	kaukolämpö
- Kinniäntie 2-4, rak. 1982-84	19	7,15	x	kaukolämpö
- Jaakonkuja 6, rak. 1992-98	14	8,10	x	kaukolämpö
- Kalliontie 2, rak. 1986	5	6,08		sähkölämmitys
- Lehdontie 3, rak. 1989	8	6,06	x	kaukolämpö
- Mäntykuja 4, rak. 2004	2	8,60		sähkölämmitys
- Vehmassuontie 16a, rak. 1989	5	7,00	x	kaukolämpö
- Vehmassuontie 16b, rak. 2018	5	10,00	x	kaukolämpö
Perhon Opiskelija-asunnot Oy Riihikankaantie 1, rak 2005	7	8,50 – 9,50	x	maalämpö
As Oy Rivihiekka Tuomaankuja 2, rak 1985-1992	yht. 9			sähkölämmitys
kunta omistaa 65,9 %	6	5,25		
yksityisillä 34,1 %	3			
As Oy Perhonjokiranta Vehtarinkuja 6	yht. 5			kaukolämpö
kunta omistaa 60 %	3	10,00	x	
yksityisillä 40 %	2			
Yhteensä kunnan omistamia	111			

KONSERNIN ASUNTOYHTIÖT KOKONAISUUTENA

Strateginen painopiste	Toimenpide ja mittari
Elinkeinoelämän mahdollistaminen	Selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden kiinteistöhoito paikallisille yrityksille.
Vahva kuntatalous	Yhtiön toiminnan vakauttaminen yhtiöittämissä toteuduttua. Mittarina positiivinen tulos tilinpäätöksessä. Raportointi taloudesta puolivuositain; ensimmäisen vuosipuoliskon katsaus on elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä.

--	--

KÄYTTÖTALOUSOSA KUNNANHALLITUS

<i>ulkoiset</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023 (1000 €)	TS 2024 (1000 €)
Toimintatuotot	229.356	192.300	189.750	189	192
Toimintakulut	-12.694.405	-13.775.610	-13.888.020	-2.213	-2.219
Toimintakate	-12.465.049	-13.583.310	-13.698.920	-2.023	-2.027
Poistot ja arvonalent.	-19.786	-30.960	-28.360	-28	-28

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Tilivelvollinen Keskusvaalilautakunta

Vaalien tehtävänä on vaalilain mukaisesti järjestettävät vaalipalvelut Perhon kunnassa. Tehtävänä on mm. yleisen ennakkoäänestyksen, laitos- ja kotiaäänestyksen sekä varsinaisen vaalipäivän äänestyksen järjestäminen, äänestystuloksen laskenta ja vahvistus, tiedottaminen sekä vaaliorganisaation koulutus.

Vuonna 2022 on aluevaalit ja vuonna 2023 on eduskuntavaalit ja v. 2024 on presidentinvaali ja Europarlamenttivaalit.

Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa sekä ensimmäisissä aluevaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden.

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Tuet ja avustukset			2 800	3	6
Toimintatuotot			2 800	3	6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut		-3 940	-5 170	-5	-10
Palvelujen ostot		-750	-750	-1	-2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-100	-100	0	0
Muut kulut		-400	-400	0	-1
Toimintakulut		-5 190	-6 420	-6	-13
Toimintakate	0	-5 190	-3 620	-4	-7

Tunnusluvut	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022	Ts 2023	Ts 2024
Vaalit/ äänestysprosentti					
Äänioikeutettujen määrä	ei	1880		x	
Eduskuntavaalit/ ännestys-%	vaa-	v			
Presidentinvaalit	le-				x
Kuntavaalit	ja	59,70 %			
EU-vaalit					x

Aluevaalit			x		
------------	--	--	---	--	--

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään kuntalaissa ja kunnan hallintosäännössä. Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastuspalveluiden kustannukset. Tarkastuslautakunnan sihteerin työt tuotetaan kunnan omana toimintana.

Tilintarkastuksen tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
 - 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
 - 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
 - 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
 - 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;**
 - 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi
 - 7) valmistettava tilintarkastuskertomuksen käsittely valtuustolle.
- Kunnanvaltuuston valitsema tilintarkastaja kaudelle 2020-2021 on BDO Auditor Oy.

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Henkilöstökulut	-2 275	-4 200	-4 180	-4	-4
Palvelujen ostot	-13 968	-15 150	-20 150	-20	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82	-100	-170	0	0
Muut toimintakulut		-550	-550	-1	-1
Toimintakulut	-16 325	-20 000	-25 050	-25	-25
Toimintakate	-16 325	-20 000	-25 050	-25	-25
- ulkoinen			-20 050	-20	-20
- sisäinen			-5 000	-5	-5

Tunnusluvut	Tp 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Määrätavoitteet:					
- tarkastuspäivät/v	10,5	12	12	12	12
- kokousten lukumäärä	5	10	10	10	10
Hallintokuntavierailut/ johdon tapaamiset	4	5	5	5	5

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	880 712	836 680	846 440	846	846
Maksutuotot	260				
Tuet ja avustukset	13 456	35 500	35 500	36	36
Muut toimintatuotot	14 477	29 800	29 800	30	30
Toimintatuotot	908 905	901 980	911 740	912	912
- ulkoiset	229 357	192 300	186 300	187	187
- sisäiset	679 548	709 680	725 440	725	725
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-738 287	-796 880	-876 510	-877	-877
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-10 818 102	-11 630 670	-11 801 500	-126	-126
Muiden palvelujen ostot	-993 611	-1 126 740	-1 104 540	-1 105	-1 105
Palvelujen ostot	-11 811 712	-12 757 410	-12 906 040	-1 231	-1 231
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 195	-23 830	-23 180	-23	-23
Avustukset	-183 559	-229 500	-149 500	-150	-150
Muut toimintakulut	-14 114	-47 060	-46 400	-46	-46
Toimintakulut	-12 776 868	-13 854 680	-14 001 630	-2 327	-2 327
- ulkoiset	-12 678 081	-13 750 420	-13 861 550	-2 187	-2 187
- sisäiset	-98 787	-104 260	-140 080	-140	-140
Toimintakate	-11 867 963	-12 952 700	-13 089 890	-1 415	-1 415
- ulkoinen	-11 287 202	-12 347 280	-12 494 530	-830	-830
- sisäinen	580 761	605 420	595 360	585	585
<i>Muutos , toimintakate</i>		9,1 %	1,1 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-19 786	-30 960	-28 630	-29	-29
Tilikauden tulos	-11 887 749	-12 983 660	-13 118 520	-1 444	-1 444

Yleishallintopalvelut

Yleisjohto ja talous

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalue tuotetaan kunnanhallituksen alaisuudessa. Tehtäväalueeseen kuuluvat yleishallinnon palvelut (kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja toimikunnat, hallintopalvelut sekä toimisto-, talous- ja tietohallintopalvelut). Kunnanhallitus hoitaa kunnan talouden ja peruspalvelut, huolehtii henkilöstön hyvinvoinnista sekä elinvoimaisen ja tasapainoisen elinkeinorakenteen kehittymisestä sekä metsänhoidosta ja myynnistä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta, valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta, valmistelee talouden sopeuttamisen vaatimat organisaatiomuutokset, valvoo eri toimielinten ja

kuntakonsernin sekä liikelaitosten ja tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumista, edustaa kuntaa, käyttää puhevaltaa sekä antaa tarvittaessa ohjeita.

Kunnanjohtaja toimii viraston päällikkönä ja talous- ja hallintojohtaja yleishallinnon osastopäällikkönä, henkilöstöpäällikkönä ja palkka-asiamiehenä. Yleishallinto toimii kunnanjohtajan apuna kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston ratkaisovaltaan kuuluvien asioiden valmistelussa. Kunnanjohtaja vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa kunnallisesta edunvalvonnasta ja yhteistoimintaosuuksista (Kuntaliitto, Keski-Pohjanmaan liitto ym.), kunnan asioiden tiedottamisesta sekä työmarkkinatuen kuntaosuuksista.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p> <p>Kunnan talouden mukautuminen Sote-uudistukseen</p> <p>Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €</p>	<p>-sisäisten toimintatapojen kehittäminen kustannustehokkaammiksi -muutostilanteissa ulkoistamisen kustannusvaikutusten selvittäminen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys <p>-palvelutarpeen arviointi palvelukohtaisesti -kuntalaisten tasapuolinen kohtelu palveluiden tarveharkinnassa -lakisääteisten palveluiden seuranta ja oikea mitoitus (tuntikehys, avustaja- ja tukihenkilöstön tarveharkinta) -palvelujen yhtiöittämistarpeiden arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys ja kuntalaispalautte <p>-vaihtoehtoisten rahoitus- ja toteutusmallien selvittäminen investointitarpeissa -eri toteutusvaihtoehtojen selvittäminen mm. liikuntasali-investoinnissa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina rahoituskulut tilinpäätöksessä <p>-talouden sopeuttaminen uuteen rahoitustilanteeseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina käyttötalousmenojen kehitys <p>-investoinnit yhteensä keskimäärin vuosikatteen suuruisia</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina vuosikate
<p><u>Elinvoima</u> Monipuolisen</p>	<p>-kaavoituksessa huomioidaan elinkeinoelämän tarpeet</p>

<p>elinkeino toiminnan kehittäminen</p> <p>Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen</p> <p>Laadukkaiden asuntojen ja toimitilojen riittävä tarjonta myös markkinalähtöisesti</p> <p>Yrityspalvelujen markkinoinnin tehostaminen: Kosek Oy ja Perhon Kehitysyhtiö Oy</p> <p>Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen</p>	<p>-kehitetään teollisuustoimitilojen tarjontaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yritysten määrän kehitys <p>-työllisyysasteen nostaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittisten maksujen väheneminen <p>-kaavoituksessa huomioidaan asuntotuotannon ja yritysten tarpeet</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina asunto- ja toimitilatuotanto <p>-Viestinnän kehittäminen kokonaisuutena</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yrittäjä- ja kuntalaispalaute <p>- luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina valmistunut suunnitelma
<p>Hyvinvointi Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p> <p>Edistetään asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu <p>Ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalminakoti ja senioriasunnot)</p>	<p>-luodaan osallistamisen keinoja</p> <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina osallistujien määrä <p>-kolmannen sektorin toimijoiden kanssa kehitetään yhteistyötä palvelutarjonnan ja harrastustoiminnan osalta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina aloitetut toimenpiteet <p>-haetaan kumppanuuksia yksityisten palveluasumisen toimijoiden kanssa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina palvelutarjonnan kehitys
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Kuntamarkkinointi – viestinnän resurssointi</p> <p>Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset</p>	<p>-viestintäsihteerin rekrytointi</p> <p>-viestintästrategian valmistelu</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute <p>-kuntalaiset osallistetaan hyvinvointisuunnitelman laatimiseen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute

osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen	
Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	Henkilöstösuunnitelmaa laajennetaan sisältämään myös henkilöstön kehittämissuunnitelma <ul style="list-style-type: none"> • mittarina laajennettu henkilöstösuunnitelma
Palvelujen ulkoistaminen paikallisten yritysten tuottamaksi	-selvitetään mahdollisuudet ulkoistaa asuntoyhtiöiden sekä teollisuus- ja toimitilojen kiinteistöhoito paikallisille yrityksille <ul style="list-style-type: none"> • mittarina valmistunut selvitys

Tunnusluvut	Tp 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Kunnanvaltuuston kokoukset	11	12	12	12	12
Kunnanhallituksen kokoukset	23	32	32	32	32
Taloushallintopalveluja käyttävät organisaatiot lkm	6	6	6	6	6

YLEISHALLINTOPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	4 121				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-163 540	-176 460	-205 200	-205	-205
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-189 903	-210 060	-178 890	-179	-179
Muut henkilösivukulut	-3 962	-6 090	-7 360	-7	-7
Henkilösivukulut	-193 865	-216 150	-186 250	-186	-186
Henkilöstökulut	-357 405	-392 610	-391 450	-391	-391
Palvelujen ostot	-264 995	-314 290	-312 640	-313	-313
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 408	-7 700	-6 550	-7	-7
Avustukset	-64 971	-75 000	-25 000	-25	-25
Muut toimintakulut	-3 818	-25 210	-24 550	-25	-25
Toimintakulut	-698 597	-814 810	-760 190	-760	-760
Toimintakate	-694 476	-814 810	-760 190	-760	-760
- ulkoiset	-612 710	-727 420	-658 290	-658	-658
- sisäiset	-81 766	-87 390	-101 900	-102	-102

Tukipalvelut: Henkilöstöhallinto, Toimistopalvelut

Tilivelvollinen: talous- ja hallintojohtaja

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on johtaa ja kehittää henkilöstöhallintoa. Henkilöstöhallinnossa hoidetaan omalta osaltaan lainsäädännön työnantajalle asettamia velvoitteita sekä toimitaan kunnan asiantuntijatahona henkilöstöasioissa. Henkilöstöhallinto vastaa kunnanhallituksen alaisuudessa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista. Asiat, jotka

vaikuttavat olennaisesti henkilöstön asemaan ja palvelussuhteisiin, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin käsitellään yhteistyöryhmässä. Työterveyshuollon palveluista vastaa Työplus Oy. Työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito.

Tehtäväalue hoitaa koko kunnan henkilöstön työterveyshuollon, yhteisen koulutuksen ja tyky-toiminnan. Kaikki kustannukset vyörytetään tilinpäätöksessä hallintokunnille henkilöstömäärän suhteessa.

Toimistopalveluiden tehtäväalue **hoitaa koko kunnan** kirjanpidon, raha- ja maksuliikenteen, osto- ja myyntilaskutuksen, toimisto- ja it-palvelut palvelen kunnanhallitusta, kunnanvaltuustoa, kuntalaisia, hallintokuntia, viranhaltijoita, työntekijöitä sekä kaikkia kunnan yhteistyötahoja.

Tehtäväalueen tuottamia isännöinti- ja/tai kirjanpitopalveluja käyttävät myös kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Perhon Kartano, Perhon Opiskelija -asunnot Oy, As Oy Rivihiekka ja Perhon Kehitysyhtiö Oy sekä As Oy Perhonjokiranta.

Tehtäväalueella tulee suorittaa sille kuuluvat toimisto-, (talous-) ja henkilöstöhallinto- sekä tukipalvelutehtävät mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti sekä hyvän asiakaspalveluperiaatteen mukaisesti. Tehtävänä on mahdollistaa tavoitteiden, vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden onnistuminen sujuvilla ja tehokkailla sisäisillä palveluilla sekä osallistumalla aktiivisesti palveluprosessien kehittämiseen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>-henkilöstön työhyvinvoinnin ja työkyvyn aktiivinen seuranta -työnohjauksen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet toimenpiteet <p>-työterveyshuollon ja henkilöstöhallinnon kumppanuuspohjaisen toiminnan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintatavan toteutuminen <p>-sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi <p>-palvelutarjonnan aktiivinen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sähköisten palveluiden määrä esim. sähköiset lomakkeet

TUKIPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	688 139	716 680	746 440	746	746
Maksutuotot	5				
Tuet ja avustukset	13 456	35 500	35 500	36	36
Muut toimintatuotot	7 662	4 800	4 800	5	5
Toimintatuotot	709 262	756 980	786 740	787	787
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-373 664	-394 330	-439 690	-440	-440
Palvelujen ostot	-285 143	-304 710	-291 710	-292	-292
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 526	-16 130	-16 130	-16	-16
Muut toimintakulut	-9 144	-10 850	-10 850	-11	-11
Toimintakulut	-689 476	-726 020	-758 380	-758	-758
Toimintakate	19 786	30 960	28 360	28	28
Poistot ja arvonalentumiset	-19 786	-30 960	-28 360	-28	-28

Työllisyyden edistäminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Työmarkkinatuen kuntaosuus jää kunnan maksettavaksi/hoidettavaksi. Työllisyyden hoidon osalta yhteistyötä maakunnan kuntien välillä tiivistetään Työllisyyden kuntakokeilupilotissa Kokkolan kaupungin koordinoimana. Työpajatoimintaa kehitetään työvalmentajan johdolla yhteistyössä kunnassa toimivien yritysten ja yhdistysten kanssa.

TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	2 694				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut			-36 890	-37	-37
Palvelujen ostot	-30 983	-15 000	-490	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-500	-1	-1
Avustukset	-77 605	-101 000	-101 000	-101	-101
Toimintakulut	-108 587	-116 000	-138 880	-139	-139
Toimintakate	-105 893	-116 000	-138 880	-139	-139

Elinkeinojen edistäminen

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy: Yrityspalvelut ja hanketoiminta, Kuntamarkkinointi, Nuorten työllistämistuki ja Joukkoliikenne

Perhon Kehitysytio Oy on Perhon kunnan 100 % omistama kehitysytio, jonka perustehtävä on aktivoida kunnan elinkeinopolitiikkaa ja edesauttaa perholaisten yritysten ja kuntaan yritystoimintaa suunnittelevien toimijoiden menestymistä.

Kosek Oy:ltä (Kokkolanseudun Kehitys Oy) ostettava elinkeino-/yritysneuvonta ja hankepalvelut (Yrityskehittäjän asemapaikka Perho) tuottaa yritysten perustamis- ja rahoitusneuvontaa sekä kehittämishankeneuvontaa. Yhteistyö mahdollistaa perholaisten yritysten käyttöön koko Kosek Oy:n yrityskehittäjähenkilöstön osaamisen. Kosek Oy:n perustoiminnan rahoitus on vuonna 2021 20,90 €/asukas.

Kehittämishankkeissa, joissa Perhon kunta on osarahoittajana, hallinnoivien yhteistyöorganisaatioiden (mm Kosek Oy, ProAgria Keski-Pohjanmaa, Centria ja

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä) projektihenkilöstö on käytettävissä projektikohtaisiin toimenpiteisiin alueen yrityksissä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<u>Vahva kuntatalous</u> Yhtiöittämisen toimeenpano	-yhtiöiden toiminnan vakauttaminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina positiivinen tilinpäätös
<u>Elinvoima</u> Monipuolisen elinkeinotoiminnan kehittäminen	-kunnan elinkeinotoiminnan aktivoiminen vahvistamalla perholaisten yritysten toimintaedellytyksiä <ul style="list-style-type: none"> • mittarina työpaikkojen määrän kehitys -Uusien yritysten houkuttelemine Perhoon tontti- ja toimitilaratkaisuilla <ul style="list-style-type: none"> • mittarina yritysten määrän positiivinen kehitys
Työllisyyden kuntakokeilun aktiivinen toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> • mittarina työvoimapolitiittiset maksut ja työttömyysasteen kehitys.
Luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen	-luonto- ja matkailutoimialan vahvistaminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina luonto- ja matkailutoimialan kehittämissuunnitelman laatiminen
<u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen	-toimijoiden välisen yhteistyön aktivoiminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina osallistujamäärä tilaisuuksissa ja tapahtumissa
<u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista	-viestintäsihteeri -viestintästrategian valmistelu <ul style="list-style-type: none"> • mittarina kuntalaispalaute

ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	255				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 315	-3 640	-2 870	-3	-3
Palvelujen ostot	-323 544	-397 050	-404 140	-404	-404
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-162				
Avustukset	-38 000	-40 000	-10 000	-10	-10
Muut toimintakulut	-1 000	-10 000	-10 000	-10	-10
Toimintakulut	-366 021	-521 680	-497 180	-497	-497
Toimintakate	-365 766	-521 680	-497 180	-497	-497
- ulkoiset	-356 904	-513 130	-466 540	-466	-466
- sisäiset	-8 862	-8 550	-30 640	-31	-31

Maaseutupalvelut

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala, maaseutuasiamies Seija Klemola

Maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyjä tehtäviä hoitaa Maaseutuyksikkö KaseKa, johon myös Perho kuuluu. Maaseutuyksikön toiminta kuuluu hallinnollisesti Lestijärven kunnan maaseutulautakunnan alaisuuteen.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Palvelusuunnitelman kuvaus

Kannuksen kaupunki ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen. Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltija hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetty viranomaistehtävät. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä.

Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksenmukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Tavoitteet ja tunnusluvut

Lakisääteisten tehtävien hoitaminen ajallaan ja virheettömästi. Viljelijäkoulutusten järjestäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa ja avustetaan investointien suunnittelussa ja hakemisessa.

Toimenpiteet

Hoidetaan maataloustukien käsittely säädösten ja ohjeiden mukaan. Järjestetään sidosryhmien kanssa yhteistyössä koulutusta viljelijöille. Tiedotetaan aktiivisesti kuntatiedotteiden, nettisivujen ja sähköpostien avulla ajankohtaisista tukiin liittyvistä asioista. Osallistutaan aktiivisesti kunnissa järjestettäviin maaseudun kehittämispalaverihin. Kannustetaan sopimuskuntia ja viljelijöitä osallistumaan

maaseudun kehittämishankkeisiin. Henkilöstö osallistuu ja kuuluu pääasiallisen työpisteensä työtoimintaan.

Laatutavoitteet

Kunnan tavoitteena on, että maksatus saatetaan järjestelmässä hyväksyty tilaan yhden kuukauden kuluessa maksatuksen esteen poistumisesta. Tukihaun tallennukset tehdään 20.6. mennessä. Päätökset viljelijöille toimitetaan kahden kuukauden sisällä maksatuksesta. Takaisinperintöjen osalta tavoitteena on, että takaisinperintäpäätös tehdään kuuden kuukauden sisällä takaisinperinnän perusteen muodostumisesta.

Tuotantotavoitteet

Maaseututoimi pysyy annetussa raamissa.

Tunnusluvut	Tp 2018	Tp 2019	Tp 2020	Ta 2021	Ta 2022
Aktiivituloja, lkm	113	109	107	104	101
Peltoa viljelyksessä, ha	5 785	5 858	5 581	5 900	5 900
Aktiivituloilla peltoa keskim. ha	51,20	53,74	55,2	56,7	58,4
Maksetut tuet, milj. €	5,17	5,22	4,8	5,2	5,0

MAASEUTUELINKEINOT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 903	-6 300	-5 610	-6	-6
Palvelujen ostot	-49 265	-51 190	-51 060	-51	-51
Avustukset	-3 082	-13 500	-13 500	-14	-14
Toimintakulut	-56 250	-70 990	-70 170	-71	-71
Toimintakate	-56 250	-70 990	-70 170	-71	-71

Sosiaali- ja terveyspalvelut

Tilivelvollinen: kunnanhallitus, kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtäväalueeseen sisältyy Sosiaali- ja terveyspalvelut, erikoissairaanhoido ja ympäristöterveydenhuolto

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymän, Soiten tehtävänä on järjestää jäsenkuntiensa puolesta alueensa väestölle yhdenvertaisilla periaatteilla lainsäädännönmukaiset laaja-alaiset sosiaali- ja terveyspalvelut. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Halsua, Kannus, Kaustinen, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli, Kokkola ja Kruunupyö.

Kokkolan kaupunki järjestää ympäristöterveydenhuollon palvelut.

Vuonna 2022 Soitessa valmistaudutaan siirtymään 1.1.2023 aloittavaan hyvinvointialueeseen.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soite on sosiaali- ja terveydenhuollon syvään toiminnalliseen integraatioon perustuva kuntayhtymä, jonka toiminta ja hallinto pohjautuu seuraaviin strategisiin painopisteisiin (Soiten TA 2021 valmistelu aineistosta):

1. Ennakoivat ja ehyet palveluketjut ihmisen tukena lähellä arkea
2. Arvostettu ja osaava henkilöstö toiminnan perustana
3. Päivystävä keskussairaala alueella
4. Vaikuttavuutta monimuotoisilla palveluilla ja taloudellisesti kestäväillä rakenteilla

Soiten toiminnalle määritellyt kriittiset menestystekijät ovat:

1. Ennaltaehkäisy ja oikea-aikainen vaikuttava palvelu
2. Laadukas sekä turvallinen hoito ja palvelut
3. Saavutettavuus - takaajana monipuoliset palvelumuodot, onnistunut palvelumuotoilu sekä digitaalisten palveluiden ensisijaisuus
4. Osallisuus ja osallistaminen
5. Kustannustehokkuus ja kustannustietoisuus
6. Myönteinen työnantajakuva – arvostettu ja hyvinvoiva henkilöstö
7. Johtamisen rohkeus ja avoimuus
8. Tiedolla johtamisen työvälineet operatiivisen ja strategisen johtamisen käytössä
9. Moniammatillinen yhteistyö ja toiminnallinen integraatio
10. Ketteryys (hallitusti ja huolellisesti)

Soiten toiminnan arvopohja tukeutuu hyväksytyyn arvopohjaan:

1. Ihminen keskiössä
2. Arvostava kohtaaminen
3. Avoimuus
4. Osallisuus
5. Vastuullisuus
6. Yhdenvertaisuus

Soiten toimintaideologia on integraation edelleenvahvistaminen. Tätä kautta voidaan sekä parantaa alueen ihmisten palveluita että parantaa palvelutuotannon tuottavuutta ja hillitä kustannuskehitystä.

Soiten alueen sote-kustannusten taso on osoittautumassa alueen jäsenkuntien taloudellista kantokykyä korkeammaksi. Keväällä 2019 käynnistettiin talouden tasapainottamisohjelman valmistelu, joka ei kuitenkaan päätöksenteossa tuottanut tarpeeseen nähden riittävää rakenteellista kustannussäästöä. Tavoitteena on saavuttaa tarvevakioiduissa sote-kustannuksissa maan keskiarvotaso.

Tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit suunnitelmakaudelle 2022-2024:

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<u>Vahva kuntatalous</u>	-talouden raportointi kuukausittain ja ajantasaisesti
<u>Hyvinvointi</u>	-laadukkaiden lähipalvelujen turvaaminen -ikäihmisten asumismahdollisuuksien kehittäminen (Jalmiinakoti ja senioriasunnot)

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Sosiaali- ja terveystalouden Peruspalvelut					
Palvelujen ostot	-7 340 716	-7 749 100	-7 919 930		
Sosiaali- ja terveystalouden Erikoissairaanhoidon palvelut					
Palvelujen ostot	-3 354 875	-3 755 570	-3 755 570		
Toimintakulut	-10 695 591	-11 504 670	-11 675 500	0	0
Toimintakate	-10 695 591	-11 504 670	-11 675 500	0	0
<i>Muutos , toimintakate</i>		7,60 %	2,50 %		

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Ympäristöterveydenhuolto					
Palvelujen ostot	-122 511	-126 000	-126 000	-126	-126

Metsän hoito ja -myynti

Tilivelvollinen: kunnanjohtaja Lauri Laajala

Tehtävä: Metsän myynnin kilpailuttaminen ja metsänhoidollisten toimenpiteiden valvonta sekä tehtyjen metsäkauppojen toteutumisen seuranta, kiinteistöjen myynnin valmistelu (lomarantatontit).

Kunnalla on omistuksessaan merkittävä metsäomaisuus. Metsänhoitosopimus Metsänhoitoyhdistys Keskipohja ry:n kanssa käsittää 1.652 hehtaaria. Sopimuksella edistetään kunnan metsänhoidollisten tavoitteiden toteutumista ja se käsittää puukaupan ja metsänhoitotyöt.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen	-talousarviossa esitettyjen myyntitulojen toteutuminen -talousmetsänhoito kestäväällä tavalla

MAA- JA METSÄTILAT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	192 573	120 000	100 000	100	100
Muut toimintatuotot		25 000	25 000	25	25
Toimintatuotot	192 573	145 000	125 000	125	125
Toimintakulut					
Palvelujen ostot	-39 681	-44 500	-44 500	-45	-45
Muut toimintakulut	-153	-1 000	-1 000	-1	-1
Toimintakulut	-39 833	-45 500	-45 500	-46	-46
Toimintakate	152 740	99 500	79 500	80	80

SIVISTYSLAUTAKUNTA

<i>ulkoiset</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	267.988	437.480	175.230	275	275
Toimintakulut	-5.015.516	-5.612.910	-5.813.610	-5.799	-5.799
Toimintakate	-4.747.528	-5.175.430	-5.638.380	-5.539	-5.538
Poistot ja arvonalentumiset	-30.782	-57.310	-45.010	-45	-45

= valtuustoon nähden sitova erä

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	79 418	86 510	73 230	73	73
Maksutuotot	101 502	93 310	74 000	74	74
Tuet ja avustukset	81 453	249 560	23 120	123	123
Muut toimintatuotot	5 615	8 100	4 880	5	5
Toimintatuotot	267 988	437 480	175 230	275	275
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 200 085	-4 607 520	-4 895 030	-4 895	-4 895
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-44 788	-41 780	-61 640	-62	-62
Muiden palvelujen ostot	-999 387	-1 265 640	-1 236 790	-1 237	-1 237
Palvelujen ostot	-1 044 175	-1 307 420	-1 298 430	-1 298	-1 298
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-174 477	-219 470	-192 140	-192	-192
Avustukset	-193 656	-205 000	-135 000	-135	-135
Muut toimintakulut					
Vuokrakulut	-1 116 587	-1 254 370	-1 309 810	-1 310	-1 310
Muut kulut	-2 907	-11 070	-5 900	-6	-6
Muut toimintakulut	-1 119 493	-1 265 440	-1 315 710	-1 316	-1 316
Toimintakulut	-6 731 886	-7 604 850	-7 836 310	-7 836	-7 836
Toimintakate	-6 463 898	-7 167 370	-7 661 080	-7 561	-7 561
- <i>ulkoiset</i>	-4 747 528	-5 175 430	-5 638 380	-5 538	-5 538
- <i>sisäiset</i>	-1 716 370	-1 991 940	-2 022 700	-2 023	-2 023
Poistot ja arvonalentumiset	-20 126	-16 710	-45 010	-45	-45
Tilikauden tulos	-6 484 024	-7 184 080	-7 706 090	-7 606	-7 606

Sivistyslautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: sivistysjohtaja Anni Riihimäki

Tehtävä Sivistyslautakunta järjestää perholaisten varhaiskasvatus-, koulutus- ja vapaa-ajanpalvelut sekä vastaa siitä, että ne toimivat erityislainsäädännön edellyttämällä tavalla. Lautakunta huolehtii varhaiskasvatuslain (540/2018), lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (27/2019), perusopetuslain (628/1998), lukiolain (714/2018), vapaasta sivistystyöstä annetun lain (965/2017), kirjastolain (1492/2016) ja nuorisolain (1285/2016) mukaisista tehtävistä. Sivistyslautakunta vastaa lisäksi hallintokunnan yhteisten asioiden hoidosta, tehtävien koordinoinnista ja lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä kehittää ja uudistaa osaston toimialaa

kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti. Perhon sivistyspalvelut toimivat yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa. Sivistyslautakunta toimii kehittämisestä ja periaatteista vastaavana toimielimenä perholaisten sivistyksen ja hyvinvoinnin tukemisessa.

Sivistyspalvelujen tarve kasvaa suunnitelmakaudella ikäluokkien kasvun myötä ja se vaikuttaa varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen palvelutarpeeseen. Lainsäädännön muutokset lisäävät velvoitteita ja kustannuksia erityisesti varhaiskasvatuksen vastuualueella. Kehittämistoiminta rahoitetaan pääasiallisesti hakemalla aktiivisesti hallinnonalan kehittämishankkeita ja projekteja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosille 2021–2023 aamu- ja iltapäivätoiminnan ja maksuttomien harrastusmahdollisuuksien vahvistamista koulupäivän yhteydessä sekä opiskeluhuollon vahvistamista perusopetuksessa ja toisella asteella. Esi- ja alkuopetuksesta muodostetaan kokonaisuus, joka mahdollistaa joustavan oppimispolun alun ja eri koulutusasteiden nivelvaiheita vahvistetaan. Uuden lukiolain toimeenpanoa ja lukiokoulutuksen uudistusta jatketaan sisältäen ylioppilastutkinnon uusimiskertojen laajenemisen.

Oppivelvollisuuden jatkuminen 18 ikävuoteen asti ja toisen asteen maksuton koulutus aiheuttavat kunnille myös uusia kustannuksia. Sivistystoimen vastuualueiden johtamista vahvistetaan työhyvinvointia edistävillä toimilla kuten työnohjauksella sekä tehtäväkuvien tarkennuksilla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Talousohjelma 2019 – 2022 toteuttaminen</p> <p>Vahva kuntatalous Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</p>	<p>-talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintakatteen toteuma-%. <p>-hankkeet ja niiden hyödyntäminen</p> <p>-mahdollisen koronarahoitusten hyödyntäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mittarina toimivat hankeraportit
<p><u>Hyvinvointi</u> Yhteisöllisyyden vahvistaminen Hyvinvointi Yhteisöllisyyden vahvistaminen</p> <p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> •lapset ja nuoret voivat hyvin •kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia •järjestö- ja vapaaehtoistoiminta 	<p>-rakennetaan Perhosta lapsiystävällinen kunta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimintasuunnitelman laatiminen <p>-nuorisovaltuuston toiminta entistä lähemmäksi sivistys- ja vapaa-ajanlautakunnan toimintaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina nuorisovaltuuston kokouksien määrä ja yhteiset kehittämiskokoukset lautakunnan kanssa <p>-monipuolinen ja vetovoimainen kansalaisopiston kurssitarjonta</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet tunnit (1625 h TA) <p>-edistämme lasten ja nuorten hyvinvointia luomalla toimivia toimintatapoja ja vahvistamme arjen yhteisöllisyyttä</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii toiminnan arviointi

monipuolistuu	
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p> <p>Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön</p>	<ul style="list-style-type: none"> -sairauspoissaolojen ja sijaiskulujen vähentäminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina sairauspoissaolot/henkilö/vuosi -henkilöstösuunnitelmassa pysyminen ja määräaikaisten vähentäminen <ul style="list-style-type: none"> • mittarina henkilöstömäärä ja vakituiset virat/toimet -sivistystoimen kehittämissuunnitelman laatiminen vuosille 2021-2023 <ul style="list-style-type: none"> • mittarina laadittu suunnitelma yhdessä henkilöstön kanssa -laadunarvioinnin tuloksia hyödynnetään entistä paremmin <ul style="list-style-type: none"> • mittarina tulokset -hyvinvointijohtaminen osaksi arkea <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuneet koulutukset ja työnohaukset • • -panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön • • -työyhteisötaitojen kehittäminen ja työhyvinvoinnin lisääminen • mittarina toiminnan arviointi

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Saara-Maija Kalliokoski

Tehtävä Varhaiskasvatuspalvelut muodostuvat kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta (päiväkoti) ja aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatuspalveluiden perustana on valtakunnallinen ja kunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä varhaiskasvatuslaki. Varhaiskasvatusta on järjestettävä siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa oleva tarve edellyttää (subjektiivinen oikeus). Määräajat varhaiskasvatuspaikan järjestämiselle tulevat varhaiskasvatuslaista. Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kunnan järjestämän varhaiskasvatuksen lisäksi Kelan maksattamat tuet (lasten kotihoidon tuki, kuntalaisä sekä yksityisen hoidon tuki).

Varhaiskasvatukseen on valmistunut uusi, keskitetty 153-lapsipaikkainen Mäntymetsän päiväkoti. Tämä mahdollistaa mm. ryhmien tehokkaamman täytön, tarkemman sijaissuunnitelman sekä henkilöstömäärän, ja henkilöstön lomien tehokkaamman suunnittelun, kun koko varhaiskasvatus on samassa rakennuksessa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin 	<ul style="list-style-type: none"> -luonto- ja liikuntakasvatuksen merkityksen huomioiminen lapsen arjessa <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toteutuminen -varhaiskasvatuksen henkilöstömitoitus ja lakisääteisyys

<u>Toiminnan kehittäminen</u>					
Esimiestyö ja työhyvinvointi:		-uuden päiväkodin yhteisen pienryhmäpedagogiikan kehittäminen			
panostetaan henkilöstön		-työyhteisön toimintatapojen ja turvallisen ympäristön kehittäminen			
osaamiseen, työhyvinvointiin ja		<ul style="list-style-type: none"> • mittarina koulutuspäivät ja henkilöstöillat 			
moniammatilliseen yhteistyöhön		- henkilöstön koulutuspolkujen mahdollistaminen ja muun täydentävän osaamisen lisääminen			
		<ul style="list-style-type: none"> • mittarina koulutuspäivät 			
		-varhaiskasvatuksen vuosikello			
VARHAISKASVATUS	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	7 887				
Maksutuotot	100 520	92 380	74 000	74	74
Tuet ja avustukset	17 807	70 000			
Toimintatuotot	126 215	162 380	74 000	74	74
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 052 755	-1 157 800	-1 335 470	-1 335	-1 335
Palvelujen ostot	-182 344	-224 710	-244 420	-244	-244
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 303	-33 800	-15 300	-15	-15
Avustukset	-193 656	-205 000	-135 000	-135	-135
Muut toimintakulut	-87 612	-171 270	-258 820	-259	-259
Toimintakulut	-1 528 671	-1 792 580	-1 989 010	-1 989	-1 989
Toimintakate	-1 402 456	-1 630 200	-1 915 010	-1 915	-1 915
- ulkoiset	-1 165 991	-1 269 900	-1 460 040	-1 460	-1 460
- sisäiset	-236 465	-360 300	-454 970	-455	-455
Poistot ja arvonalentumiset			-26 230	-26	-26
Tilikauden tulos	-1 402 456	-1 630 200	-1 941 240	-1 941	-1 941

Opetuspalvelut

Tilivelvolliset: alakoulujen rehtori Pasi Kanninen, yläkoulun ja lukion rehtori Pirkko Keskitalo

Perusopetus perustuu perusopetuslakiin ja -asetuksiin sekä perusopetuksen opetussuunnitelmaan. Ne määrittelevät suomalaisen perusopetuksen minimitason.

Yksi tapa turvata perusopetuksen laatua ovat opetusministeriön laatimat laatukriteerit, joiden tavoitteena on tukea opetuksen korkeaa laatua ja monipuolista tarjontaa sekä turvata opetukselliset ja sivistykselliset perusoikeudet lapsille ja nuorille asuinpaikasta, kielestä ja taloudellisesta asemasta riippumatta. Perhon kunnan opetuspalvelut koostuvat perusopetuksen lisäksi lukiokoulutuksesta, oppimisen ja koulunkäynnin tuesta sekä opiskeluhuollosta. Opiskeluhuolto sisältää monialaisen opiskeluhuollon lisäksi psykologi- ja kuraattoripalvelut. Opiskeluhuollon koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut tuotetaan Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymässä.

Talousarvion sisältö / keskeiset muutokset

Perhon kunnan talousohjelma vuosille 2019-2022 edellyttää säästötoimenpiteitä kaikilta kunnan toimintasektoreilta. Tämä näkyy myös opetuspalveluissa. Oppilasmäärän arvioidaan säilyvän vähintään ennallaan vuoteen 2024 saakka. Oppimisen haasteiden ennaltaehkäiseminen sekä oppimisen ja kasvun oikea-aikainen tukeminen on resurssien niukentuessa perusopetuksen, oppimisen tuen ja opiskeluhuollon seuraavien vuosien yhteinen haaste. Tähän haasteeseen voidaan parhaiten vastata riittävällä ja oikein kohdennetulla, vakituisella henkilöstöresurssilla.

Lukiossa järjestetään opetusta ja toimintaa uuden opetussuunnitelman ja uuden lukiolain mukaisesti. Jatketaan yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten kanssa ja laajennetaan korkeakoulu yhteistyötä sekä vahvistetaan perusopetuksen nivelvaihetta. Lukion ja Keski-Pohjanmaan ammattiopiston Perhon toimipisteen yhteistyön kehittäminen, joka tukee myös kunnan toimintastrategian elinkeinoelämän linjausta luonto- ja matkailutoimialan vahvistamiseksi. Tilajärjestelyjen osalta viedään 2. asteen kampusajattelua eteenpäin. Lähilukioiden yhteistyön kehittäminen ja mahdollisten yhteisopettajien resurssien huomioiminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Hyvinvointi</u> Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> lapset ja nuoret voivat hyvin 	<p>-riittävät henkilöstöresurssit ja niiden tarkoituksenmukainen kohdentaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> mittarina tasapuolisuus koulujen kesken ja koulutyöntekijöiden jaksaminen <p>-toimenpiteenä on taata kaikille lapsille ja nuorille turvallinen oppimisympäristö</p> <ul style="list-style-type: none"> mittarina koulun toiminnan sujuminen ja koululaisille tehdyt hyvinvointikyselyt <p>-ehkäisevä päihdetyö yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa</p> <p>-moniammatillisen työryhmän toiminnan käytänteiden vakiinnuttaminen</p>
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Viestintä on avointa ja aktiivista</p> <p>Esimiestyö ja työhyvinvointi: panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön Tarpeiden mukainen palvelutarjonta peruspalveluissa</p>	<p>-työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden lisääminen sekä yhteisesti sovitut toimintatavat</p> <p>-opetussektorin vuosikello ja sen toteuttaminen</p> <p>-opiskeluhuollon ohjausryhmän toiminnan (opetuksen järjestäjäkohtainen) käynnistäminen</p>

Keskeiset tunnusluvut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021
Oppilaat/alakoulut		355	348	348
Oppilaat/yläkoulu	130	152	163	163
Oppilaat/päivälukio	55	65	70	52
Oppilaat/ammattilukio	1	4	6	
Aloittavien määrä lukiossa % ikäluokasta	46 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58 (kaikki alkajat /Perhon 9lk.)	58	

OPETUSPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	71 530	86 510	73 230	73	73
Maksutuotot	982	930			
Tuet ja avustukset	63 646	179 560	23 120	123	123
Muut toimintatuotot	5 615	8 100	4 880	5	5
Toimintatuotot	141 773	275 100	101 230	201	201
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 091 021	-3 388 080	-3 461 150	-3 461	-3 461
Palvelujen ostot	-836 454	-1 056 240	-1 028 420	-1 028	-1 028
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-161 999	-185 370	-176 540	-177	-177
Muut toimintakulut	-1 031 125	-1 090 170	-1 054 390	-1 054	-1 054
Toimintakulut	-5 120 599	-5 719 860	-5 720 500	-5 721	-5 721
Toimintakate	-4 978 826	-5 444 760	-5 619 270	-5 519	-5 519
- ulkoiset	-3 519 768	-3 830 890	-4 070 380	-3 970	-3 970
- sisäiset	-1 459 058	-1 613 870	-1 548 890	-1 549	-1 549
Poistot ja arvonalentumiset	-20 126	-16 710	-18 780	-19	-19
Tilikauden tulos	-4 998 952	-5 461 470	-5 638 050	-5 538	-5 538

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

<i>ulkoiset</i>	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	44.643	73.120	74.620	75	75
Toimintakulut	-320.979	-427.630	-445.190	-445	-445
Toimintakate	-276.336	354.510	-370.570	-370	-370
Poistot ja arvonalentumiset					

= valtuustoon nähden sitova erä

HYVINVOINTILAUTAKUNTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	4 260	6 470	6 470	6	6
Maksutuotot	8 162	26 760	28 260	28	28
Tuet ja avustukset	31 500	39 000	39 000	39	39
Muut toimintatuotot	720	890	890	1	1
Toimintatuotot	44 643	73 120	74 620	75	75
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-194 615	-239 210	-251 860	-252	-252
Palvelujen ostot	-123 892	-139 650	-172 910	-173	-173
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 276	-38 070	-37 300	-37	-37
Avustukset	-15 650	-22 280	-20 890	-21	-21
Muut toimintakulut					
Vuokratulot	-76 234	-79 010	-86 620	-87	-87
Muut kulut	-630	-3 240	-3 340	-3	-3
Muut toimintakulut	-76 864	-82 250	-89 960	-90	-90
Toimintakulut	-443 297	-521 460	-572 920	-573	-573
Toimintakate	-398 654	-448 340	-498 300	-498	-498
- <i>ulkoiset</i>	-276 336	-354 510	-370 570	-370	-370
- <i>sisäiset</i>	-122 318	-93 830	-127 730	-128	-128

Hyvinvointilautakunta hallinto

Tilivelvollinen: nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<u>Hankkeiden ja koronarahoitusten hyödyntäminen</u>	<p>-omatoimikirjaston käyttöönottokustannukset ja sen tuomat säästöt arvioidaan ja selvitetään, onko mahdollisuutta saada siihen hankerahoitusta</p> <p>-AVI:lta haetaan edelleen rahoitukset lasten ja nuorten kerho, - leiri, - retki- ja harrastustoimintaan, sekä etsivään nuorisotyöhön. Jo myönnettyjä hankkeita aloitetaan jalkauttamaan ja uusia hankerahoituksia haetaan liikuntapalveluiden kehittämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii hankkeista laadittavat raportit
<u>Hyvinvointi Yhteisöllisyyden vahvistaminen</u>	-liikunta- ja hyvinvointipalveluita tuottavien kolmannen sektorin toimijoiden kanssa järjestetään yhteistyössä palavereita palvelutarjonnan ja

<p>Edistämme asukkaiden hyvinvointia, jonka tavoitteena on, että</p> <ul style="list-style-type: none"> • lapset ja nuoret voivat hyvin • kuntalaiset ovat aktiivisia, toimintakykyisiä ja hyvinvoivia • järjestö- ja vapaaehtoistoiminta monipuolistuu 	<p>yhteistyön kehittämiseksi</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii palaverista ja yhteistyössä toteutetusta toiminnasta laadittu vuosikertomus
<p><u>Toiminnan kehittäminen</u> Hyvinvointisuunnitelman toteuttaminen; kuntalaiset osallistuvat palvelujen suunnitteluun ja kehittämiseen</p>	<p>-toteutettavista kampanjoista, tapahtumista ja palveluista kerätään ennen ja jälkeen toiminnan palautetta sosiaalisen median kanavia, sekä kunnan nettisivuja hyödyntäen</p> <ul style="list-style-type: none"> • mittarina toimii kerätty palaute ja kehittämisideat

Vapaa-ajanpalvelut

Tilivelvolliset: sivistysjohtaja Anni Riihimäki / nuoriso- ja vapaa-ajansihteeri Jaakko Kinnunen / kirjastovastaava Päivi Peltoniemi / kulttuurivastaava Lahja Varila

Tehtävä: Vapaa-ajan palveluihin kuuluvat kirjasto-, nuoriso- ja liikunta- sekä kulttuuripalvelut, kansalaisopisto ja etsivä nuorisotyö.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut:

Kulttuuripalvelujen tavoitteena on luoda asukkaille monipuoliset mahdollisuudet osallistua kulttuuritoimintaan. Perhossa on rikas kulttuuriperintö, josta löytyy lähteitä antamaan luontomatkailuun lisäarvoa ja lisäämään matkailun vetovoimaa. Perhon kulttuuritoimi järjestää vuosittain kunnassa konsertteja ja muita kulttuuritapahtumia sekä Perho-päivän yhdessä muiden kunnassa toimivien kulttuuritoimijoiden ja yrittäjien kanssa.

Laadukas ja monipuolinen kulttuuripalvelu lisää osaltaan myös kunnan vetovoimaa ja elinvoimaisuutta. Kulttuuriperintö on tärkeää säilyttää mahdollisuuksien mukaan, digitointi ja käytettäväksi saattaminen sekä kulttuurimatkailun ja – yrittäjyyden edellytysten luominen on tärkeää ottaa huomioon.

Pyritään lisäämään kunnan eri tahojen, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa tehtävää monipuolista yhteistyötä, mm. tarjoamalla tiloja näyttelyille ja tapahtumille sekä lisäämällä avointa viestintää. Lisäksi järjestetään yhteistyöpalaveri säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa kulttuuritoimijoiden kanssa.

Kirjastopalvelujen tavoitteena on toimia asukkaiden kohtaamispaikkana tukien asukkaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Kirjasto- ja tietopalvelujen vaikuttavuudella edistetään tasa-arvoista tiedonsaantia sekä yhteiskunnan kansalais-, tietoyhteiskunta ja digitaitoja. Kirjastopalvelut tukevat koulutusta, opiskelua ja elinikäistä oppimista tarjoamalla ajantasaista ja monipuolista aineistoa ja tietoa sekä asiantuntevaa palvelua.

Omatoimikirjaston mahdollisuuksia valmistellaan Perhossa.

Eepos-alueen kirjastojen kanssa tehdään jatkuvasti yhteistyötä yhteisten uusien hankkeiden, palveluiden ja hankintojen suhteen, käyttäen hyväksi yhteistä kokoelmapolitiikkaa.

Perholla on Eepos-alueen (22 kuntaa) kirjastojen kanssa yhteinen kirjastojärjestelmä, kokoelma- ja asiakasrekisteri, joka mahdollistaa kaikille kuntalaisille moni- ja tasapuolisen aineistosaatavuuden.

Eepos-kirjastoilla on lisäksi yhteinen verkkokirjasto Eepos-Finna, joka palvelee asiakkaita ympärivuorokautisesti; asiakas voi varata aineistoa, uusia omia lainojaan, kuunnella ja lukea sähköisiä kirjoja. Finnan kautta on käytettävissä myös Naxos Music Library ja Naxos Music Library Jazz- musiikin kuuntelupalvelut sekä Rockway-musiikin soiton opiskelupalvelu. Verkkokirjastoa päivitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi palvelumuodoksi. Asiakkaille uutena palveluna on myös Chat-palvelu.

Kirjastoon pyritään hankkimaan kattavasti uutuusaineistoa Eepos-kokoelmapolitiikan ja laatusuosituksen mukaisesti.

Nuoriso- ja liikuntapalvelut

Nuorisotila on avoinna seitsemäsluokkalaisista 17-vuotiaille asti keskiviikko- ja perjantai iltoina. Tilalla järjestetään toimintaa ja tapahtumia, jotka kumpuavat nuorten omista toiveista ja samalla tukevat heidän sosiaalisia tarpeitaan. Nuorisolain käsittämille nuorille (0–29-vuotiaat) jotka ylittävät 17 vuoden ikärajan järjestetään yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa heille suunnattua ja heidän toivomaansa vapaa-ajantoimintaa.

Kouluissa ja oppilaitoksissa toukokuussa 2021 aloitettua koulunuorisotyötä jatketaan koulupudokkuuksien ja syrjäytymisen ennaltaehkäisemiseksi, sekä oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Koulunuorisotyö pitää sisällään välituntitoimintaa, ryhmäyttävää toimintaa, opiskelijoiden ja oppilaiden aktiivista kohtaamista, sekä yhteistyötä oppilas- ja opiskelijakunnan kanssa.

Nuorille järjestetään toimintaa, tapahtumia, retkiä ja tilaisuuksia, joista tiedotetaan niitä viestintäkanavia käyttäen, mistä heidät heidän omien mielipiteidensä mukaan parhaiten tavoittaa. Näissä ja muissa nuorten elinympäristöjä koskevissa asioissa kuullaan nuorisovaltuustoa, jolta pyydetään mielipiteitä ja lausuntoja. Nuorten työllisyyttä tuetaan lapsille suunnatuilla kesäkerho, -leiri ja uimakoulutoiminnalla, joihin heitä kysytään ohjaajiksi. Toivottuihin nuorten kerhotoimiin haetaan aktiivisesti ohjaajia ja kerhotoiminnan toteuttamista tehdään yhteistyössä paikallisten yhdistysten kanssa.

Elokuussa 2020 toimintansa aloittanut nuorten ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työryhmä toteuttaa heille laaditun vuosikellon mukaista toimintaansa ja kartoittaa samalla uusien toimintatapojen mahdollisuuksia, sekä yhteistyökumppaneita työnsä kehittämiseksi.

Liikuntapalvelut panostavat terveysliikuntaan ja liikunnallisen elämäntavan edistämiseen yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kautta, huomioiden sivistys- ja vapaa-aikalautakunnan avustussäännöt. Perinteiksi muodostuneet liikuntatapahtumat

toteutetaan ja uusia kaikkia ikäluokkia palvelevia liikuntatapahtumia otetaan kokeiltavaksi. Lähiliikuntapaikkoja kehitetään monipuolisemman liikuntaharrastamisen mahdollistamiseksi.

Etsivä nuorisotyö tehostaa työtään jalkautumalla parina päivänä kuukaudessa nuorten pariin. Oppivelvollisuusiän nostamisen myötä, etsivä nuorisotyö panostaa koulupudokkuuksien ennaltaehkäisyyn tehostamalla työtään 2. asteen nivelvaiheessa olevien, sekä toisen asteen opiskelijoiden säännöllisillä kohtaamisilla.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	2.469.746	2.695.850	2.232.540	2.233	2.233
Toimintakulut	-3.177.410	-3.328.570	-3.198.790	-3.199	-3.199
Toimintakate	-707.664	-774.310	-966.250	-966	-966
Poistot ja arvonalentumiset	-1.826.565	-1.476.360	-1.239.940	-1.240	-1.240

= valtuustoon nähden sitova erä

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2 645 574	3 115 430	3 159 780	3 160	3 160
Maksutuotot	3 180	5 000	4 500	5	5
Tuet ja avustukset	18 280	37 600	34 000	34	34
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	2 443 318	2 675 200	2 282 750	2 283	2 283
Muut tuotot	33 569				
Muut toimintatuotot	2 476 886	2 675 200	2 282 750	2 283	2 283
Toimintatuotot	5 143 920	5 833 230	5 481 030	5 481	5 481
- ulkoiset	2 469 746	2 554 260	2 232 540	2 233	2 233
- sisäiset	2 674 174	3 278 970	3 248 490	3 248	3 248
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-1 315 435	-1 536 550	-1 677 930	-1 678	-1 678
Palvelujen ostot					
Asiakaspalvelujen ostot	-1 800				
Muiden palvelujen ostot	-1 759 631	-1 879 620	-1 645 920	-1 646	-1 646
Palvelujen ostot	-1 761 431	-1 879 620	-1 645 920	-1 646	-1 646
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 381 624	-1 566 680	-1 412 310	-1 412	-1 412
Muut toimintakulut					
Vuokratulot	-87 564	-129 290	-126 990	-127	-127
Muut kulut	-34 029	-3 600	-2 100	-2	-2
Muut toimintakulut	-121 593	-132 890	-129 090	-129	-129
Toimintakulut	-4 580 082	-5 115 740	-4 865 250	-4 865	-4 865
- ulkoiset	-3 177 410	-3 328 570	-3 198 790	-3 199	-3 199
- sisäiset	-1 402 672	-1 787 170	-1 666 460	-1 666	-1 666
Toimintakate	563 838	717 490	615 780	616	616
- ulkoiset	-707 664	-774 310	-966 250	-966	-966
- sisäiset	1 271 502	1 491 800	1 582 030	1 582	1 582
Poistot ja arvonalentumiset	-1 826 565	-1 476 360	-1 239 940	-1 240	-1 240
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-698 889	-758 870	-624 160	-624	-624

Tekninen lautakunta ja hallinto

Tilivelvollinen: tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Tehtävä: Teknisen lautakunnan tehtävänä on vastata kiinteistöpalveluista, yhdyskuntapalveluista, viranomaispalveluista, liikelaitokset sekä kunnan investointiohjelman toteuttamisesta.

TEKNINEN HALLINTO	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	78				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-51 626	-56 760	-55 960	-56	-56
Palvelujen ostot	-23 811	-28 630	-27 490	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 571	-5 760	-2 550	-3	-3
Muut toimintakulut	-1 151	-6 100	-1 900	-2	-2
Toimintakulut	-79 159	-97 250	-87 900	-88	-88
Toimintakate	-79 081	-97 250	-87 900	-88	-88

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
<p><u>Vahva kuntatalous</u> Uusien taloudellisten toimintatapojen käyttöönotto</p> <p>Palvelun tasoa ei lisätä ilman lain velvoitteita</p> <p>Kunnan lainamäärä alle 20 milj. €</p>	<p>-talousarviossa pysyminen ja seuranta kahden kuukauden välein</p> <ul style="list-style-type: none"> mittarina toimintakatteen toteuma-%

Tunnusluvut	yks.	TP2016	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TA2021	TA2022
Ylläpidetyt kiinteistöt	kpl	90	101	105	106	100	97	57
Kerrosala yhteensä	m ²	41 500	47 109	48 506	48 506	46 591	46 711	36020
Hoidetut viheralueet	ha	14	14	14	14	14	14	14
Ylläpidetyt kadut ja kv:n väylät	km	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6	13,6
Vesiliittymien määrä	kpl	1 074	1 079	1 089	1 091	1093	+3	
Vesijohtojen pituus	km	230	230	230	230	232	+1	
Lasketun veden määrä	m ³	200 427	194 040	201 315	197 173	140 471		
Vesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,05/0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Perusmaksu	€/v	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00	45,00
Viemäri liittymien määrä	kpl	650	578	584	587	587		
Viemärijohtojen pituus	km	60	60	60	61	61		
Lasketun jätevesi	m ³	80 656	79 248	76 684	75 234	73 931		
Jätevesimaksu (alv 0%)	€/m ³	1,80/2,10	2,10	2,10/3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Perusmaksu	€/v	60,00	60,00	60,00/66,00	66,00	66,00	66,00	66,00
Hulevesiverkoston pituus	km				1,5	1,6	1,7	
Kaukolämpöliittymien määrä	kpl	64	64	66	66	65	64	63
- josta kunnan sisäiset	kpl	37	38	39	39	36	35	27
Lasketun lämpö	MWh	7 823	8 086	7 986	7 728	6 966		
Kulutusmaksu	€/MWh	53,00	54,00	54,00	57,10	57,10	57,10	57,10
Lämmitettävä tilavuus	m ³	173 684	184 101	189 029	189 029	187 276	189 276	188 151

Kiinteistö- ja huoltopalvelut

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju, vt. Siivous- ja ravitsemuspäällikkö Sirpa Itäniemi

Tehtävä: Kiinteistö- ja huoltopalvelut ylläpitävät ja korjaavat kunnan omistamaa kiinteistökantaa ja myyvät kiinteistöhuoltopalvelua kunnan konsernin kiinteistöille. Siivous- ja ravitsemispalvelut huolehtivat kunnan omistamien kiinteistöjen puhtaanapidosta sekä sisäisten ja ulkoisten asiakkaiden ateriapalveluiden tuottamisesta.

Kiinteistöjen kuntoa sekä toimivuutta seurataan aktiivisesti ja korjaustoimet pyritään kohdistamaan oikea-aikaisesti. Rakennusten osalta saneeraus- ja kunnostustoimenpiteitä suoritetaan mm. SOTE kiinteistöillä ja kouluilla. Resurssipulasta johtuen saneeraustoimenpiteitä joudutaan leikkaamaan. Sähköisillä järjestelmillä tehostetaan huolto- ja palvelutoiminnan laatua. Yhtiöittämisen osalta kiinteistöhuolto tuotetaan kunnan toimesta ja sitä varten tehdään kiinteistöhuoltosopimukset yhtiöille.

Ruokahuolto toimii kahdessa valmistuskeittiössä. Keskuskoulun keittiöllä valmistetaan koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriat. Jalmiinakodin keittiöllä valmistetaan palvelukeskuksen, Asuntola Aamuruskon ja Toimintakeskuksen tarvitsemat ateriat sekä kotiin kuljetettavat lounasateriat sekä koulujen loma-aikoina varhaiskasvatuksen ateriat. (Kampuksen keittiössä toimintaa harjoittaa Katering 13). Ruokahuollon puolella talousarvioon on varattu määräraha kahden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, yksi kummallekin valmistuskeittiölle. Tällä toimenpiteellä sijaisten palkkaamista voidaan vähentää.

Siivouspalveluiden toiminta-alueeseen kuuluvat Jalmiinakoti, terveyskeskus, koulut, päiväkotit, Kampus, kunnanvirasto sekä Aamurusko ja Toimintakeskus, joissa siivoustiheys on mitoituksen mukainen. Lisäksi vuokra-asuntojen yhteiset tilat, paloasema, eläinlääkärin tilat, seurojentalo, kirjasto, nuoppari sekä perhetorin ja kotihoidon tilat kuuluvat kunnan siivottaviin kohteisiin.

Lisäksi talousarvioon on varattu määräraha yhden henkilön palkkaamiseen työllistämistuella, jotta sijaisten palkkaamista voidaan vähentää. Siivouspalveluissa tullaan hyödyntämään myös kuntouttavan työtoiminnan työpanosta.

Perhon kunta tuottaa myös pesulapalveluita. Jalmiinakodilla sijaitseva pesula vastaa Jalmiinakodin ja Aamuruskon asukkaiden pyykkihuollosta. Lisäksi pesulan vastuulla on varhaiskasvatusyksikön sekä muutaman vuokralla asuvan asukkaan pyykkihuolto. Myös terveyskeskuksen ja Jalmiinakodin työntekijöiden työvaatteiden pyykkihuolto.

TILAVUOKRAUSPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	288 887	476 150	458 090	458	458
Maksutuotot	408				
Muut toimintatuotot					
Vuokratuotot	2 017 232	2 239 380	2 189 370	2 189	2 189
Muut tuotot	27 673				
Muut toimintatuotot	2 044 905	2 239 380	2 189 370	2 189	2 189
Toimintatuotot	2 334 200	2 715 530	2 647 460	2 647	2 647
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-251 505	-327 980	-353 900	-354	-354
Palvelujen ostot	-1 116 211	-1 212 740	-1 147 550	-1 148	-1 148
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-581 495	-732 520	-641 290	-641	-641
Muut toimintakulut	-42 741	-42 290	-36 790	-37	-37
Toimintakulut	-1 991 952	-2 315 530	-2 179 530	-2 180	-2 180
Toimintakate	342 249	400 000	467 930	468	468
Poistot ja arvonalentumiset	-1 107 445	-688 160	-710 040	-710	-710
Tilikauden tulos	-765 196	-288 160	-242 110	-242	-242

ASUNTOJEN VUOKRAUSPALV.	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	422		100	0	0
Maksutuotot	2 711				
Muut toimintatuotot	379 423	394 610	45 270	45	45
Toimintatuotot	382 557	394 610	45 370	45	45
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-566				
Palvelujen ostot	-202 476	-105 920	-330	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92 225	-73 680	-900	-1	-1
Muut toimintakulut	-50 472	-20 900	-21 800	-22	-22
Toimintakulut	-345 739	-200 500	-23 030	-23	-23
Toimintakate	36 817	194 110	22 340	22	22
Poistot ja arvonalentumiset	-166 413	-163 460			
Tilikauden tulos	-129 596	30 650	22 340	22	22

TUKIPALVELUT (ATERIA-JA PUHTAUSPALVELUT)					
	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 330 376	1 478 880	1 579 120	1 579	1 579
Tuet ja avustukset	18 280	34 600	31 000	31	31
Toimintatuotot	1 348 655	1 513 480	1 610 120	1 610	1 610
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-849 563	-1 001 500	-1 121 580	-1 122	-1 122
Palvelujen ostot	-178 704	-190 180	-166 680	-167	-167
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283 734	-290 050	-295 750	-296	-296
Muut toimintakulut	-26 103	-63 600	-62 700	-63	-63
Toimintakulut	-1 338 104	-1 545 330	-1 646 710	-1 647	-1 647
Toimintakate	10 552	-31 850	-36 590	-37	-37
Poistot ja arvonalentumiset	-18 159	-24 010	-15 850	-16	-16
Tilikauden tulos	-7 607	-55 860	-52 440	-52	-52

Yhdyskuntapalvelut

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa, rakennustarkastaja Jyri Harju

Kaavatiet ja kunnan muut tiet talviaurataan ja kesäkunnossa pidetään vakiintuneen tavan mukaisesti. Talviauraus- ja liukkaudentorjuntasopimukset ovat kilpailutuksessa vuosille 2021-2022(optio 2023). Pysyvän asutuksen ulospääsyteinä toimivat yksityistiet talvikunnossa pidetään, mikäli pihatien tai yksityistiekunta on tehnyt hakemuksen talvikunnossapitoon. Teiden kunnossapitotyöt tehdään teiden kunnossapitotarpeet huomioiden yhdenmukaisesti yleisen tienpidon kanssa. Kunnossapidossa painotetaan liikenteellisesti merkittäviä teitä. Kesäkunnossapitoon ei myönnetä enää kunnossapitoavustusta.

Tievalaistus kunnossapidetään rakennetuissa kohteissa ja yökatko on klo 22-06 välillä.

Kunnan omistamien yleisten alueiden ja ympäristön julkista kuvaa parannetaan.

Ulkoilu- ja urheilualueet hoidetaan vapaa-aikalautakunnan määrittelemän tason mukaisesti. Tekojään yllä- ja kunnossapitoon panostetaan edellisen vuoden tapaan.

TIET JA YLEISET ALUEET	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot	16				
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-12 182	-12 620	-12 830	-13	-13
Palvelujen ostot	-47 397	-95 380	-81 360	-81	-81
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 592	-21 000	-26 200	-26	-26
Muut toimintakulut	-100				
Toimintakulut	-85 272	-129 000	-120 390	-120	-120
Toimintakate	-85 256	-129 000	-120 390	-120	-120
Poistot ja arvonalentumiset	-87 758	-86 320	-94 520	-95	-95
Tilikauden tulos	-173 014	-215 320	-214 910	-215	-215

PUISTOT JA VIHERALUEET	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	29 133	9 510	37 020	37	37
Tuet ja avustukset		3 000	3 000	3	3
Muut toimintatuotot	46 900	41 210	48 110	48	48
Toimintatuotot	76 033	53 720	88 130	88	88
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-47 942	-53 600	-49 120	-49	-49
Palvelujen ostot	-52 240	-60 910	-54 870	-55	-55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 509	-28 700	-28 220	-28	-28
Muut toimintakulut	-860		-5 900	-6	-6
Toimintakulut	-125 549	-143 210	-138 110	-138	-138
Toimintakate	-49 517	-89 490	-49 980	-50	-50
Poistot ja arvonalentumiset	-105 942	-103 720	-99 840	-100	-100
Tilikauden tulos	-155 459	-193 210	-149 820	-150	-150

Liikelaitokset

Tilivelvolliset: tekninen johtaja Alpo Anisimaa

Vesihuoltolaitos

Liikelaitosten hoito ja kunnossapitotehtävät. Liikelaitosten toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein.

Käyttötehtävät hoidetaan asetettujen tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Laitoksien aluerajaukset tarkistetaan ja toiminta-alueen kiinteistöt pyritään liittämään verkostoihin tavoitteiden mukaisesti.

Vesi- ja viemärlaitoksesta esitetään kirjanpidollisesti eriytetty tilinpäätös (tase, tulos- ja rahoituslaskelmat liitetietoineen). Vesilaitosta ja viemärlaitosta seurataan erikseen, joista yhtenä käytetään nimitystä Vesihuoltolaitos. Vesihuoltolaitoksen peruspääomalle ja taseessa muodostuvalle lainalle kunnanvaltuusto määrää laskennallisen koron. (Kvalt 22.2.2016 § 11 mukaan korko on 1 %.)

Hulevesi verkosto on eriytetty kaavateiden kunnossapidosta vesihuoltolaitoksen alaiseksi toiminnaksi. Asemakaava alueella kiinteistöjen omistajilta laskutetaan hulevesimaksua 25,00 €/vuosi/kiinteistö. Hulevesiä pyritään ensisijaisesti viivyttämään ja imeyttämään muodostumiskiinteistöillä, jos tämä ei onnistu johdetaan hulevedet kunnan hulevesiverkostoa ja avo-ojia pitkin jokeen. Maksutuotoilla hulevesiverkostoa kunnostetaan vuonna 2022.

VESIHUOLTOPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	512 278	572 590	519 890	520	520
Maksutuotot		5 000	4 500	5	5
Muut toimintatuotot	5 636				
Toimintatuotot	517 914	577 590	524 390	524	524
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-96 055	-75 430	-76 030	-76	-76
Palvelujen ostot	-94 198	-120 510	-101 080	-101	-101
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 960	-73 670	-82 100	-82	-82
Muut toimintakulut	-166				
Toimintakulut	-271 379	-269 610	-259 210	-259	-259
Toimintakate	246 535	307 980	265 180	265	265
Poistot ja arvonalentumiset	-236 214	-281 930	-222 000	-222	-222
Tilikauden tulos	10 321	26 050	43 180	43	43

Kaukolämpölaitos

Lämpölaitoksen energiatuotanto sekä lämpölaitoksen käyttö ja kunnossapito toteutetaan ostopalveluna Perhon Energiaosuuskunnalta kulutuksen edellyttämässä laajuudessa. Lämpöverkoston hoito ja kunnossapito toteutetaan kunnan omalla työllä. Verkostoa ei voida enää laajentaa. Lämpölaitoksen kattilan teho ei enää riitä kunnolla nykyiselle liittymä määrälle.

Laitoksen toimintavarmuutta parannetaan ennalta ehkäisevin huoltotoimenpitein. Palvelu pyritään tuottamaan mahdollisimman edullisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Kustannuksia nostaa merkittävästi se, että hakkeella ei voida tuottaa kaikkea tarvittavaa energiaa vaan osa joudutaan tuottamaan kevyellä polttoöljyllä.

ENERGIAHUOLTOPALVELUT	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	484 467	578 300	565 560	566	566
Toimintatuotot	484 467	578 300	565 560	566	566
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-5 996	-8 660	-8 510	-9	-9
Palvelujen ostot	-46 394	-65 350	-66 560	-67	-67
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-290 539	-341 300	-335 300	-335	-335
Toimintakulut	-342 928	-415 310	-410 370	-410	-410
Toimintakate	141 539	162 990	155 190	155	155
Poistot ja arvonalentumiset	-104 635	-128 760	-97 690	-98	-98
Tilikauden tulos	36 904	34 230	57 500	58	58

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot (ulkoiset)	28.071	20.300	21.500	22	22
Toimintakulut (ulkoiset)	-329.174	-409.610	-469.390	-65	-65
Toimintakate	-301.103	-389.310	-447.890	43	43
Poistot ja arvonalentumiset	-30.545	-76.700	-48.670	-49	-49

= valtuustoon nähden sitova erä

TULOSLASKELMA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Myyntituotot	261				
Maksutuotot	27 796	20 300	21 500	22	22
Muut toimintatuotot	14				
Toimintatuotot	28 071	20 300	21 500	22	22
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-43 127	-45 810	-44 170	-44	-44
Palvelujen ostot	-297 972	-370 450	-432 830	-28	-28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-833	-1 050	-1 050	-1	-1
Muut toimintakulut	-816	-3 750	-3 300	-3	-3
Toimintakulut	-342 749	-421 060	-481 350	-77	-77
Toimintakate	-314 677	-400 760	-459 850	-55	-55
- ulkoinen	-301 103	-389 310	-447 890	-43	-43
- sisäinen	-13 574	-11 450	-11 960	-12	-12
<i>Muutos, toimintakate</i>		27,4 %	14,7 %	0 %	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-30 545	-76 700	-48 670	-49	-49
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-345 222	-477 460	-508 520	-104	-104

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari
Hyvinvointi Edistämme asukkaiden hyvinvointia	Ympäristön siisteys: Valvonta ja tarvittaessa annetaan kehoituksia <ul style="list-style-type: none"> mittarina kuntalaispalaute
Toiminnan kehittäminen Esimiestyö ja hyvinvointi: Panostetaan henkilöstön osaamiseen, työhyvinvointiin ja moniammatilliseen yhteistyöhön	-henkilöstön osaamisen lisääminen: viranhaltijan osallistuminen ajankohtaisiin ympäristö- ja rakennuspuolen seminaareihin/koulutuksiin <ul style="list-style-type: none"> mittarina toteutuneet seminaari-/koulutuspäivät.

Tilivelvollinen: Rakennustarkastaja Jyri Harju

Tehtävä: Ympäristötoimi käsittää ympäristölautakunnan, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun.

Lautakunta hoitaa lakisääteiset rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun, maa-ainestenoton sekä jätehuollon valvontatehtävät. Lautakunta toimii ympäristönsuojelulain mukaisena ympäristölupaviranomaisena ja maa-aines- ja

rakennuslain mukaisena lupaviranomaisena sekä ulkoilulain mukaisena leirintäalueviranomaisena. Lautakunnan tehtävänä on valvoa kunnassa tapahtuvaa rakennustoimintaa sekä kaavoituksen toteutumista siten, kuin niistä on erikseen säädetty.

Rakennusvalvonta on viranomaistoimintaa, joka neuvonnan, lupakäsittelyn ja valvonnan avulla edistää hyvää ja ympäristöön sopivaa rakentamista sekä valvoo ympäristön laatua. Rakennusvalvonnan toimintaa säätelee maankäyttö- ja rakennuslaki ja -asetus, Suomen rakentamismääräyskokoelma sekä kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioonottamisesta sekä luvanhakijoiden ja naapurien oikeusturvan takaamisesta rakennettaessa.

Rakennetun ympäristön ja maiseman suojelua koskevat myös esimerkiksi rakennussuojelulaki ja luonnonsuojelulaki. Ympäristösuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristölautakunnan alaisuuteen. Rakennustarkastaja toimii kunnan ympäristösihteerinä.

Palo- ja pelastustoimi hoidetaan alueellisena palveluna. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki, ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Palo- ja pelastustoimen tilakulut tulevat huomioitavaksi v. 2019 alusta talousarvioiden tulo- ja menorakenteessa.

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatuotot					
Myyntituotot	261				
Maksutuotot	27 796	20 300	21 500	22	22
Muut toimintatuotot	14				
Toimintatuotot	28 071	20 300	21 500	22	22
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-39 767	-42 030	-41 200	-41	-41
Palvelujen ostot	-22 150	-25 550	-28 160	-28	-28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-833	-1 050	-1 050	-1	-1
Muut toimintakulut	-816	-3 750	-3 300	-3	-3
Toimintakulut	-63 566	-72 380	-73 710	-74	-74
Toimintakate	-35 494	-52 080	-52 210	-52	-52

Tunnusluvut	tp 2018	tp 2019	tp 2020	TA 2021	TA 2022
Rakennuslupahakemukset	46	66	65	45	45
Maa-aineslupahakemuksia	0	1	2	1	2
Ympäristölupahakemuksia	1	3	2	3	2
Rakennusilmoituksia	6	15	42	15	30
Poikkeuslupahakemuksia	0	1	1	1	1
Suoritettavat ympäristölupavalvonnat	15	40	15	15	15

Palo- ja pelastustoimi, väestönsuojelu ja öljyvahinkojen torjunta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen toiminta-alueena on Kannuksen, Kokkolan ja Pietarsaaren kaupungit sekä Halsuan, Himangan, Kaustisen, Kruunupyyn, Kälviän, Lestijärven, Lohtajan, Luodon, Perhon,

Toholammin, Ullavan ja Vetelin kunnat. Pelastustoimen toiminta-ajatuksena on Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen palo- ja henkilöturvallisuudesta vastaaminen lainsäädännön, johtosääntöjen ja toimintasäännön mukaisesti. Palvelun tuottajana on Kokkolan kaupunki.

Pelastuslaitoksen alue

Pelastusalue muodostuu 11 peruskunnasta. Alueellisen pelastustoimen isäntäkuntana toimii Kokkola, jonka hallinnon alaisuudessa toimii ylikunnallinen pelastuslautakunta, jossa on kaikkien kuntien edustus.

Organisaatio

Pelastuslaitoksen henkilöstö muodostuu 106 päätoimisesta viran tai toimen haltijasta sekä noin 430 vapaaehtoisesta sopimuspalokuntalaisesta. Pelastuslaitoksen toimintaan kuuluu myös vapaaehtoistoiminnan puolella naisosastojen ja nuorisosastojen aktiivista toimintaa.

Palvelutasopäätös

Pelastustoimen palvelutason tulee vastata onnettomuusuhkia. Palvelutasoa määritettäessä on otettava huomioon myös toiminta poikkeusoloissa. Pelastustoimen palvelutasoa valvoo aluehallintovirasto.

Pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien ehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Alueen pelastustoimi päättää pelastustoimen palvelutasosta kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätöksessä selvitetään alueella esiintyvät uhat, käytettävät voimavarat ja määritellään onnettomuuksien ehkäisyn, pelastustoiminnan ja väestönsuojelun palvelujen taso sekä suunnitelma niiden kehittämiseksi. Palvelutasopäätös on voimassa määräajan.

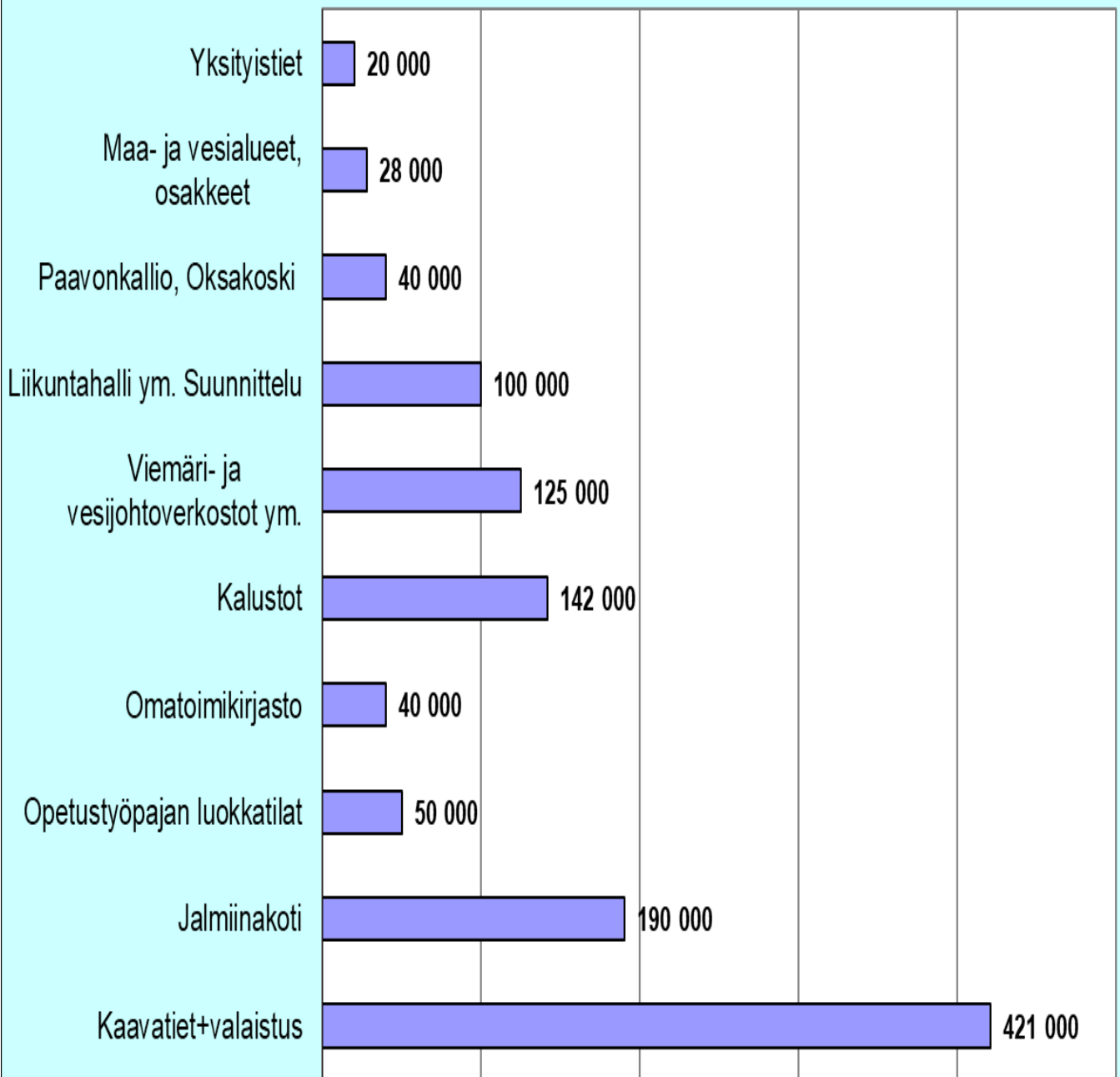
Vuoden 2023 alusta palo- ja pelastustoimi siirtyy hyvinvointialueelle.

PELASTUSTOIMINTA	TP 2020	TA 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-3 360	-3 780	-2 970	-3	-3
Palvelujen ostot	-275 823	-344 900	-404 670		
Toimintakulut	-279 183	-348 680	-407 640	-3	-3
Toimintakate	-279 183	-348 680	-407 640	-3	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-30 545	-76 700	-48 670	-49	-49
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-309 728	-425 380	-456 310	-52	-52

TALOUSARVIO 2022, TS 2023 - 2024					
MAA- JA VESIALUEET, TONTTIMAAT					
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>		<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		KÄYTTÖMAISUUS			
-358	-25 000	Menot	-25 000	-25 000	-25 000
<u>3 000</u>	<u>25 000</u>	Tulot	25 000	25 000	25 000
2 643	0	Netto	0	0	0
		<i>Maa-alueiden osto ja myynti</i>			
		JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS			
		SUUNNITTELU TEHTÄVÄT			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	Menot			
-41 893	-30 000	<i>Yleiskaava ym.</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	OSAKKEET	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-4 702	-3 000	<i>Osakkeet</i>	-3 000	-3 000	-3 000
		KAAVATIET; RAKENTAMINEN JA			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	PERUSPARANNUS	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-20 483	-60 000	Menot	-307 000	-335 000	-20 000
		Tulot	100 000		
		<i>Toteutus teknisen lautakunnan päätöksen m</i>	-207 000		
	<u>TA 2021</u>	KAAVATEIDEN VALAISTUS	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
	-32 000	Menot	-114 000		-50 000
		<i>Valaisimien uusiminen</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	YKSITYISTEIDEN PERUSPARANTAMINEN	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-13 633	-30 000	Menot	-20 000	-15 000	-15 000
		<i>Kuntaosuus</i>			
	<u>TA 2021</u>	LEHDONTIEN SILLAN KANSI JA KAITEET			
	-40 000	<i>Menot</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	MATKAPARKKIKENTTÄ	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-99 363		Menot		-50 000	
		<i>Päälllystys 2023</i>			
		PAAVONKALLION KUNTOPORTAAT ym.			
	<u>TA 2021</u>	<i>Ulkokuntosalilaitteet 2022</i>	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
	-34 000	Menot	-10 000		
	<u>17 000</u>	Avutus, Ely			
	-17 000	Netto			
	<u>TA 2021</u>	OKSAKOSKEN LÄHILIIKUNTA-ALUE	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
	-50 000	<i>Menot</i>	-30 000		
	<u>TA 2021</u>	PAPPILANTIEN SILLAN PERUSKORJAUS			
	-38 500	<i>Menot</i>			
		IRTAIN OMAISUUS			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	ICT- JA TOIMISTOKONEET	TA 2022	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-24 325	-40 000	Menot	-20 000	-15 000	-15 000
		<i>Hallinnon työkaluja, ProEconomica, Dynasty</i>			

<u>Tp 2020</u>		KEITTIÖIDEN KALUSTOT	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-27 405		Menot	-26 000		
		<i>Siivous ja ruokahuolto 2022</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	SVISTYSTOIMI, MUU KALUSTO			
-83 684	-30 000	Menot			
		<i>Yläkoulu, lukio 15 t€, Esi- ja perusop. 15 t€</i>			
		HYVINVOINTILAUTAKUNTA			
		OMATOIMIKIRJASTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-40 000		
		Tulot	20 000		
		Netto	-20 000		
	<u>TA 2021</u>	PÄIVÄKOTI			
	-136 500	Menot			
		<i>Kalustaminen ja varustaminen</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	PALOTOIMI	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-250 000	-15 000	Menot	-36 000		
<u>56 000</u>		Tulot	25 000		
-194 000		Netto	-11 000		
		<i>v. 2022 Miehistöauton vaihto</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	TEKNINEN TOIMI/KALUSTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-31 548	-10 000	Menot		-10 000	
<i>autot</i>		<i>v. 2023 Ruohonleikkuri</i>			
	<u>TA 2021</u>	TEKNINEN /ATERIAPALVELUAUTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-50 000		
		<i>v. 2023 pakettiauto, sähkö ?</i>			
		TEKNINEN TOIMI/KALUSTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-10 000		
		<i>v. 2022 Henkilönostin siäkäyttöön</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	PÄIVÄKOTI			
-1 963 885	-1 237 000	Menot			
	<u>TA 2021</u>	YLÄKOULUN JA LUKION TILAT, KIVIKOULU, KAMPUS	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-50 000	-30 000	
		<i>Opetustyöpajan luokan saneeraus</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	PUUKOULU	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-44 081	-400 000	Menot		-150 000	-150 000
		<i>Puukoulun saneeraus</i>			
		JALMIINAKOTI	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-190 000		
		<i>Vesikatto</i>			

LIIKUNTASALI, KEITTIÖ, RUOKALA, OPETUSKEITTIÖ			<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-100 000	-3 750 000	-3 750 000
		Tulot		750 000	
		Netto		-3 000 000	
		<i>Tilatarpeet</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	TEOLLISUUSTILAT	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
	-133 000	Menot		-30 000	-500 000
358 591		<i>v. 2023 -> Neulomohallin peruskorjaus</i>			
		VESI-, VIEMÄRI- JA KAUKOLÄMPÖLAITOS			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	VESIOHJONTOVERKOSTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-12 860	-20 000	Menot	-20 000	-20 000	-20 000
		<i>Verkoston laajentaminen</i>			
	<u>TA 2021</u>	VESIKULUTUSMITTARIT	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-80 000	-80 000	-80 000
		<i>Uusiminen etäluettaviksi</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	VIEMÄRIVERKOSTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-5 056	-20 000	Menot	-20 000	-20 000	-20 000
		<i>Verkoston laajentaminen (nykyinen alue)</i>			
	<u>TA 2021</u>	KALUSTO			
	-15 000	Menot			
		<i>Viemärin aukaisulaite</i>			
	<u>TA 2021</u>	HULEVESVERKOSTO	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot	-5 000	-5 000	-5 000
		<i>Laajentaminen, nykyinen alue</i>			
	<u>TA 2021</u>	RUUNAKANGAS	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
		Menot		-80 000	
		<i>Kompostikentän peruskorjaus</i>			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	KAATOPAIKAN SULKEMINEN	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
5 108	-15 000	Menot		-350 000	
		INVESTOINTIHANKKEET 2022 - 2024			
<u>Tp 2020</u>	<u>TA 2021</u>	INVESTOINNIT YHTEENSÄ	<u>TA 2022</u>	<u>TS 2023</u>	<u>TS 2024</u>
-2 618 166	-2 414 000	MENOT	-1 156 000	-4 968 000	-4 653 000
417 591	42 000	TULOT	170 000	775 000	25 000
-2 200 576	-2 372 000	NETTO	-986 000	-4 193 000	-4 628 000

Ta 2022 Investoinnit, yht. 1,156 milj. €

Perhon kunta

Henkilöstösuunnitelma 2022 -

Perhon kunnan vakinaiset ja määräaikaiset virka- ja työsuhteet 31.12.2021
sekä muutokset vuosina 2022 - 2024.

Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
KUNNANHALLITUS									
Kunnanjohtaja	V	va.	1	1					
Talous- ja hallintojohtaja	V	va.	1	1					
Työvalmentaja	V	ma.	1	1					
			3,0	3,0	0,0	0,00			
TUKIPALVELUT/Toimistotiimi			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
Hallintosihteeri	V	va.	1,0	1,00					
Taloussihteeri	V	va.	1	1					
Henkilöstösihteeri	T	va.	1	1					
Koulusihteeri	V	va.	1	1					
Toimistosihteeri	V	va.	0,60	0,60					
Kanslisti	T	va.	1	1					
Toimistotyöntekijä	T	va.	1	1					
Tietohallintoasiantuntija	T	va.	1	1					
Viestintäsihteeri	T	va.		1		1,00			
Taloushall.toimistosihteeri	V	va.	1	1		1,00			
			8,60	9,60	0,00	2	0,0	0,0	0
KUNNANHALLITUS YHT.			11,60	12,60	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
SIVISTYSLAUTAKUNTA									
Sivistysjohtaja	V	va.	1,0	1,0					
Päivähoito- ja varhaiskasvatuspalvelut									
Varhaiskasvatusjohtaja	V	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	T	va.	1	1					
Mäntymetsän Päiväkoti									
Varhaiskasvatuksen opettaja	V	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	va.	1	1					
Varhaiskasvatuksen opettaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja sissi	T	va.	1	1					

Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Ryhmäperhepäivähoitaja	T	va.	1	1					
Lastenhoitaja	T	ma	1	1					
Lastenhoitaja/henk.koht.av	T	ma	1	1					
Lastenhoitaja		ma	1	1					
Lastenhoitaja		ma		1					
Lastenhoitaja		ma	1	0,6					
Päivähoito yhteensä			30,0	30,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Aamu-/iltapäivätoiminta									
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
			1,5	1,5	0,0	0	0	0	0
VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ			31,5	32,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Esiopetus									
Esiluokanopettaja	V	va.	1	1					
Esiluokanopettaja	V	va.	1	1					
Esiluokanopettaja	V	va.	1	1					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	V	va.	0,5	0,5					
Lastenhoitaja	T	va.	0,5	0,5					
Koulunkäynnin ohjaaja	T	ma	1,0						
			5,5	4,5	0,00	0	0,0	0	0
PERUSOPETUS ALAKOULUT									
Rehtori	V	va.	1	1					
Koulukuraattori	T	va.	0,5	0,5					
Koulunkäynnin ohj. Nepsy	T	va.	1,0	1,0					
			2,5	2,5	0,0	0	0	0	0

Virka- ja toiminimike			31.12.2021	TA 2022	Muutokset suunnitteluvuosina				
					TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
KIRKONKYLÄN KOULU									
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	ma	1	0,6					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Englannin lehtori	V	va.	1	1					
Tuntiopettaja	V	va.	0,25	0,25					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Kehitysvammaistenhoitaja	T	va.	1	1					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja, ma	T	ma	0,67	0,50					
			18,32	17,75	0,00				
Pienryhmät									
Erityisopettaja, ma	V	va.	1	1					
Erityisluokanopettaja, ma	V	ma	1	1					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	1	1					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma	0,91	0,60					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma	1,00	1,00					
Koulunkäynninohjaaja	T	ma	0,85	0,85					
			8,3	8,0	0,00	0	0,0	0	0
MÖTTÖSEN KOULU									
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	0,88	0,88					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Luokanopettaja	V	va.	1	1					
Erityisopettaja/resurssi	V	va.	1	1					
Englannin opettaja	V	va.	1	1					
Tuntiopettaja	V	va.	0,25	0,25					

Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,79	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	1,00	0,85					
Möttösen koulu yhteensä			11,62	11,53	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
Esi- ja perusopetus 0-6 ja pienryhmät			46,3	44,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttämättä	2 022	2 023	2 024
PERUSOPETUS YLÄKOULU									
Rehtori	V	va.	0,5	0,5					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	0,6	0,6					
Tuntiopettaja	V	va.	0,90	0,90					
Lehtori	V	va.	0,50	0,50					
Lehtori	V	va.	0,55	0,80					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	0,60	0,60					
Lehtori	V	va.	1,00	1,00					
Tuntiopettaja	V	va.	0,50	0,50					
Lehtori	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	0,20	0,20					
Erityisopettaja	V	va.	1	1					
Lehtori	V	va.	1	1					
Opinto-ohjaaja	V	va.	0,5	0,5					
Lehtori	V	va.	0,20	0,20					
Tuntiopettaja, kielet	V	ma	0,80	0,80					
Lehtori, liikunta	V	va.	0,80	0,80					
Tuntiopettaja, liikunta	V	va.	0,90	0,90					
Tuntiopettaja (ma, fy, ke)	V	va.	1	1					
Tuntiopettaja (us)	V	va.	0,6	0,6					
Sivutoiminen tuntiopet (mu)	V	ma.	0,40	0,40					
Koulukuraattori	T	va.	0,4	0,4					
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0	0,50		1,00			
Koulunkäynninohjaaja	T	va.	0,85	0,85					
Yläkoulu yhteensä			16,80	17,55	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
LUKIO									
Rehtori	V	va.	0,50	0,50					
Opinto-ohjaaja	V	va.	0,50	0,50					
Lehtori	V	va.	1,00	1,00					

Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Lehtori	V	va.	0,80	0,80					
Lehtori	V	va.	0,80	0,80					
Lehtori	V	va.	0,45	0,20					
Lehtori	V	va.	0,40	0,40					
Lehtori, liikunta	V	va.	0,20	0,20					
Tuntiopettaja	V	va.	0,10	0,10					
Tuntiopettaja	V	va.	0,50	0,50					
Tuntiopettaja, ma	V	va.	0,10	0,10					
Tuntiopettaja,(us, psuk. fil)	V	va.	0,40	0,40					
Sivutoiminen tuntiopet (mu)	V	ma.	0,10	0,10					
Tuntiopettaja, kielet	V	ma.	0,10	0,10					
Koulukuraattori	T	va.	0,10	0,10					
Lukio Yhteensä			6,05	5,80	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
YLÄKOULU JA LUKIO YHTEENSÄ			22,9	23,4	0,0	1	0,00	0	0
SIVISTYS LTK			101,6	100,7	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Kirjastovirkailija	V	va.	1	1					
Kirjastovirkailija	T	va.	1	1					
Kirjastoavustaja	T		0,50	0,5					
Nuoriso-kulttuurisihteeri	V	va.	1	1					
Vapaa-aikaohjaaja/koulunuorisot	T	va.	1	1					
Etsivä nuorisotyöntekijä	T	va.	1	1					
HYVINVOINTI LTK			5,50	5,50	0,00	0	0,0	0	0
Virka- ja toiminimike			Muutokset suunnitteluvuosina						
V = virkasuhde T = työsuhde va. = vakituinen ma. = määräaikainen, tt = työllistetty			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
TEKNINENLTK ja YMPÄRISTÖLTK									
Tekninen johtaja	V	va.	1,0	1					
Rakennustarkastaja	V	va.	1,0	1					
Vesi- ja viem.lait.hoit.	T	va.	1,0	1					
Talonmies	T	va.	1,0	1					
Kiinteistöhoitaja	T	va.	1,0	1					
Talonmies-huoltomies	T	va.	1,0	1					
Ulkoilualueiden hoitaja	T	va.	1,0	1					
Kiinteistöhoit.	T	va.	1,0	1					
Laitosmies	T	va.	1,0	1					
Kirvesmies	T	va.	1,0	1					
Kirvesmies, ma	T	va.	1,0	1					

Virka- ja toiminimike			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Muutokset suunnitteluvuosina			
						Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Seka- ja apu työntekijä	T	va.	0,5	1					
			11,50	12,00	0,00	0,00			
TUKIPALVELUT/Ruoka- siivous- ja pesulapalvelut			31.12.2021	TA 2022	TA 2022 työll.tuella	Josta avoinna / täyttä- mättä	2 022	2 023	2 024
Siivous- ja ravitsemispäällikkö	V	va.	1	1					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Ruokapalveluvastaava	T	va.	1	1					
Keittiötyöntekijä	T	va.	0,5	1					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Ruokapalveluvastaava	T	va.	1	1					
Kokki-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Kokki	T	va.	1	1					
Keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Kokki	T	va.	1	1					
Keittiöapulainen, tt	T	tt	1	1	1				
Ateriankuljettaja-siivoaja	T	va.	1	1					
Ateriankuljettaja-keittiötyöntekijä	T	va.	1	1					
Pesulatyöntekijä	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	0,5	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja	T	va.	1	1					
Siivoaja tt		tt.	1	1	1				
Siivoaja tt		tt.	1	1	1				
			29,0	30,0	3,0	0,0	0	0	0
TEKNINENTOIMI YHTEENS			40,5	42,0	3,0	0	0,0	0	0
PERHON KUNTA YHTEENSÄ			159,2	160,8	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
							160,8	160,8	
yhteensä 160,8 joka sisältää palkkatukilaiset									

PERHON KUNTA

LIITE TALOUSARVIOON 2022

OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
10		KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
	1111	Vaalit	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
20		TARKASTUSLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
		Tilintarkastus	Tarkastuslautakunta	
	1121	Tarkastustoiminta	Tarkastuslautakunta	Talous- ja hallintojoht.
40		KUNNANHALLITUS	Kunnanvaltuusto	
410		YLEISHALLINTOPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1131	Kunnanvaltuusto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1141	Kunnanhallitus	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1142	Hallintopalvelut (kunnanjohtaja ja hallintojohtaja)	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1143	Vanhus- vammaisneuvosto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1144	Nuorisovaltuusto	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1145	Kunta- ja maakuntayhteistyö	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1146	Verotuskustannukset	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1147	Avustukset	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1148	Löytöeläimet	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
	1149	Siirtyneet eläkevasuut	Kunnanjohtaja	Talous- ja hallintojoht.
420		TUKIPALVELUT	Kunnanhallitus	
	1201	Taloushallinto	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1202	Palkanlaskenta	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1203	ICT-palvelut	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1204	Toimistopalvelut	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1205	Asiointipiste	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1206	Hallintosihtööri	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1207	Viestintä	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
	1211	Henkilöstöhallinto	Talous- ja hallintojoht.	Talous- ja hallintojoht.
430		TYÖLLISYYDEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1301	Kuntouttava työtoiminta ja työmarkkinatuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
440		ELINKEINOJEN EDISTÄMINEN	Kunnanhallitus	
	1401	Yrityspalvelut ja hanketoiminta	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1402	Kuntamarkkinointi	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1403	Nuorten kesätyöllistämistuki	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1404	Joukkoliikenne	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
450		YHTEISTOIMINTA- JA KUNTAOSUUDET	Kunnanhallitus	
	1501	Maaseutupalvelut	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1502	Sosiaali- ja terveyspalvelut (perusterveydenhoito)	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1503	Sosiaali- ja terveyspalvelut (erikoissairaanhoido)	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1504	Ympäristöterveydenhuolto	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
460		MAA- JA METSÄTILAT	Kunnanhallitus	
	1601	Metsän myynti ja hoito	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
	1602	Muut maa- ja vesialueet	Kunnanjohtaja	Kunnanjohtaja
51		SIVISTYSLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
		SIVISTYS HALLINTO	Sivistyslautakunta	
	3000	Sivistyslautakunta	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3003	Sivistys hallinto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
521		VARHAISKASVATUS	Sivistyslautakunta	
	3004	Varhaiskasvatus hallinto	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3007	Varhaiskasvatus erityisopetus	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
		PÄIVÄKOTITOIMINTA	Sivistyslautakunta	
	3050	Mäntymetsän päiväkotitoiminta	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3051	Mäntymetsän ryhmä	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja

OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
		MUU VARHAISKASVATUS	Sivistyslautakunta	
	3130	Lasten kotihoidontuki	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
		VARHAISKASVATUS YHTEISET	Sivistyslautakunta	
	3041	Hanke	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3042	Hanke	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
531		AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA	Sivistyslautakunta	
	3111	APIP kirkonkylä	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
	3112	APIP Möttönen	Sivistysjohtaja	Varhaiskasvatusjohtaja
541		ESI- JA PERUSOPETUS	Sivistyslautakunta	
	3212	Kirkonkylä esiopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori
	3215	Kirkonkylä perusopetus 1.-6. lk	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori
	3216	Pienryhmäopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori
	3221	Yläkoulu 7.-9.lk	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3312	Möttönen esiopetus	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori
	3315	Möttönen perusopetus 1.-6. lk	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori
		ESI- JA PERUSOPETUKSEN YHTEISET	Sivistyslautakunta	
	3420-	Hankkeet	Sivistysjohtaja	Alakoulujen rehtori/yläkoulun kei
	3460	Koulukuljetukset	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3461	Kuraattori- ja psykologipalvelut, nepsy	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
551		LUKIOKOULUTUS	Sivistyslautakunta	
	3501	Lukiokoulutus	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3510	Hankkeet (toinen aste)	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
	3561	Kuraattori- ja psykologipalvelut (toinen aste)	Sivistysjohtaja	Yläkoulun ja lukion rehtori
56		HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
561		HYVINVOINTILAUTAKUNNAN HALLINTO	Hyvinvointilautakunta	
	3600	Hyvinvointilautakunta	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3603	Hyvinvointi hallinto	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
565		VAPAA SIVISTYSTYÖ/MUU OPETUS	Hyvinvointilautakunta	
	3635	Kansalaisopisto	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3640	Taiteen perusopetus	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3645	Eläkevästuu	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
571		KIRJASTO JA KULTTUURI	Hyvinvointilautakunta	
	3711	Kirjasto	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
	3715	Kulttuuri	Sivistysjohtaja	Sivistysjohtaja
581		NUORISO- JA LIIKUNTAPALVELUT	Hyvinvointilautakunta	
		NUORISOPALVELUT	Hyvinvointilautakunta	
	3811	Nuorisotyö	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3815	Nuorisotilat	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3820	Etsivä nuorisotyö	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
		LIIKUNTA- JA ULKOILUPALVELUT	Hyvinvointilautakunta	
	3840	Liikunnan edistäminen	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3845	Kuntosali	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
	3846	Tekojäärata	Sivistysjohtaja	Nuoriso- ja vapaa-ajan siht.
60		TEKNINEN LAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
610		TEKNINEN HALLINTO	Tekninen lautakunta	
	4111	Tekninen hallinto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4112	Tekninen toimisto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4120	Kaavoitus ja kiinteistön muodostus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
620		TIET JA YLEISET ALUEET	Tekninen lautakunta	
	4211	Kaavateiden kunnossapito	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4212	Yksityistiet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
	4213	Yleiset tiet, tievalaistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
630		PUISTOT JA VIHERALUEET	Tekninen lautakunta	
	4311	Puistot ja leikkikentät	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4312	Muut yleiset alueet	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4313	Ulkoliikuntapaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4314	Tekojäärata	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4315	Traktori MF 2018	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4320	Hyötykäyttöasemat (jätehuolto)	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4325	Maa-alueet, vuokralle annetut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
640		TILAVUOKRAUSPALVELUT	Tekninen lautakunta	
		TOIMITILOJEN YHTEISET KIINTEISTÖPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4410	Talonmiespalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4411	Kylätalkkari	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4415	Kiinteistöjen kunnossapitopalvelut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4416	Kiinteistöhuollon auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		YLEISET RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5001	Kunnantalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5002	Paloasema	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		SOTE- JA PALOTOIMEN RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5003	Naskali, toimintakeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5080	Jalminakoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5085	Terveyskeskus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5088	Aamurusko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5089	Haanentien tukiasunnot	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		SIVISTYS- JA VAPAA-AJANTOIMEN RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5410	Kivikoulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5411	Yläkoulu/lukio	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5414	Puukoulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5416	Kirkonkylän koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5420	Möttösen koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5430	Oksakosken koulu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5440	Kirjasto- ja nuorisotilat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5450	Päiväkotit Satulinna	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5455	Mäntymetsän päiväkotit	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5460	Kokkoneva	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		KAMPUS PERHO	Tekninen lautakunta	
	5201	Päärakennus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5202	Oppilasasuntola 1	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5203	Oppilasasuntola 2	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5207	Konehalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5208	Opetustyöpaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5211	Riistateurastamo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5222	Maneesi	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		TEOLLISUUSTILAT	Tekninen lautakunta	
	5050	Neulomohalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5076	Teollisuustontti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5079	Varikko	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5210	Maatilarakennukset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5215	Kalustovaja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5216	Autotalli	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5217	Konesuoja	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		MUUT RAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5121	Seurojentalo	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5123	Möttösen vanhatupa	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5124	Lampuoti	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5125	urheilukentän varasto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5127	Korsu ja savusauna, Humalajoki	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5141	As Oy Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5142	As Oy Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.

OSASTO	KP		RATKAISUVALTA	LASKUJEN HYVÄKSYMINEN
	5144	Kiinteistö Oy Perhon Kartano	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5145	Vanhustenkotiyhdistys	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5146	Perhon Opiskelija-asunnot Oy	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5147	As Oy Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5148	Säästömänty, autopaikat	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5149	Muut ulkopuoliset	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5150	Mainostaulut	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5166	Möttösen perinneperintä	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
650		ASUNTOJEN VUOKRAUSPALVELU	Tekninen lautakunta	
		KUNNAN OMISTAMAT ASUINRAKENNUKSET	Tekninen lautakunta	
	5012	Kaijala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5016	Perhonjokiranta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5017	Rivihiekka	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5023	Nivala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	5038	Puskala	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
660		TUKIPALVELUT (ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT)	Tekninen lautakunta	
		ATERIAPALVELUT		
	4601	Keskuskoulun keittiö (koulujen keittiöt)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4602	Jalmiinan keittiö	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4603	MSO keittiö	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4611	Ateriakuljetus (sis.auto)	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
		SIIVOUS- JA PESULAPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4621	Siivouspalvelut	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
	4631	Pesulapalvelut	Tekninen johtaja	Siivous- ja ravitsemispäällikkö
670		VESIHUOLTOPALVELUT	Tekninen lautakunta	
		VESILAITOS		
	4710	Vesilaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4711	Veden hankinta	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4712	Veden jakelu	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4715	Vesijohtoverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4716	Vesihuolto auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4719	Vesihuolto, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
		VIEMÄRILAITOS	Tekninen lautakunta	
	4720	Viemärilaitos	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4721	Viemärilaitos auto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4722	Jäteveden puhdistus	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4725	Viemäriverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4729	Viemärilaitos, ulkopuolisille tehtävät työt	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
680		ENERGIANHUOLTOPALVELUT	Tekninen lautakunta	
	4810	Kaukolämpölaite	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
	4811	kaukolämpöverkosto	Tekninen johtaja	Tekninen joht./Rakennustark.
70		YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	Kunnanvaltuusto	
710		RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU	Ympäristölautakunta	
	6710	Ympäristölautakunta, hallinto	Rakennustarkastaja	Rakennustark./Tekninen joht.
	6711	Rakennusvalvonta	Rakennustarkastaja	Rakennustark./Tekninen joht.
	6712	Ympäristönsuojelu ja lupavalvonta	Rakennustarkastaja	Rakennustark./Tekninen joht.